

การสร้างศาสนศาสตร์ ของคุณ

บทที่ 2

การสำรวจศาสนศาสตร์คริสเตียน

thirdmill

Biblical Education. For the World. For Free.

© 2019 by Third Millennium Ministries

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced in any form or by any means for profit, except in brief quotations for the purposes of review, comment, or scholarship, without written permission from the publisher, Third Millennium Ministries, Inc., 316 Live Oaks Blvd., Casselberry, Florida 32707.

Unless otherwise indicated all Scripture quotations are from The Holy Bible, English Standard Version® (ESV®), copyright © 2001 by Crossway, a publishing ministry of Good News Publishers. Used by permission. All rights reserved.

ABOUT THIRDMILL

Founded in 1997, Thirdmill is a non-profit Evangelical Christian ministry dedicated to providing:

Biblical Education. For the World. For Free.

Our goal is to offer free Christian education to hundreds of thousands of pastors and Christian leaders around the world who lack sufficient training for ministry. We are meeting this goal by producing and globally distributing an unparalleled multimedia seminary curriculum in English, Arabic, Mandarin, Russian, and Spanish. Our curriculum is also being translated into more than a dozen other languages through our partner ministries. The curriculum consists of graphic-driven videos, printed instruction, and internet resources. It is designed to be used by schools, groups, and individuals, both online and in learning communities.

Over the years, we have developed a highly cost-effective method of producing award-winning multimedia lessons of the finest content and quality. Our writers and editors are theologically-trained educators, our translators are theologically-astute native speakers of their target languages, and our lessons contain the insights of hundreds of respected seminary professors and pastors from around the world. In addition, our graphic designers, illustrators, and producers adhere to the highest production standards using state-of-the-art equipment and techniques.

In order to accomplish our distribution goals, Thirdmill has forged strategic partnerships with churches, seminaries, Bible schools, missionaries, Christian broadcasters and satellite television providers, and other organizations. These relationships have already resulted in the distribution of countless video lessons to indigenous leaders, pastors, and seminary students. Our websites also serve as avenues of distribution and provide additional materials to supplement our lessons, including materials on how to start your own learning community.

Thirdmill is recognized by the IRS as a 501(c)(3) corporation. We depend on the generous, tax-deductible contributions of churches, foundations, businesses, and individuals. For more information about our ministry, and to learn how you can get involved, please visit www.thirdmill.org.

สารบัญ

I.	บทนำ	1
II.	ศาสนศาสตร์คริสเตียน	2
	A. ปัญหาที่ปรากฏในค่านิยมต่าง ๆ	2
	B. ค่านิยมเชิงปฏิบัติการ	5
	C. เอกภาพและความหลากหลาย	6
	1. เอกศาสนศาสตร์)Unified Theology(7
	2. พหุศาสนศาสตร์)Multiple Theologies(9
III.	ขนบนิยมคริสเตียน	12
	A. การนิยามคำว่า “ขนบนิยม”	12
	1. นิยามเชิงลบ	12
	2. นิยามเชิงบวก	13
	B. แนวโน้มของขนบนิยม	14
	1. หลักคำสอน	15
	2. การปฏิบัติ	15
	3. ความรู้สึก	15
	C. ความสำคัญของขนบนิยม	16
	1. ความตระหนักรู้เกี่ยวกับตัวเราเอง	16
	2. ความตระหนักรู้เกี่ยวกับผู้อื่น	17
IV.	ขนบนิยมปฏิรูป.....	18
	A. ต้นกำเนิดและพัฒนาการ	18
	B. แนวโน้ม/มุมมอง	20
	C. สิ่งที่น่าสนใจ	22
	1. เสาหลัก Solas ของการปฏิรูปศาสนา	22
	2. เอกภาพของพระคัมภีร์	23
	3. หลักคำสอนของพระเจ้า	24
	4. วัฒนธรรมของมนุษย์	26
V.	สรุป	28

การสร้างศาสนศาสตร์ของคุณ

บทที่ 2

การสำรวจศาสนศาสตร์คริสเตียน

บทนำ

ผมจำเหตุการณ์ที่ครั้งหนึ่งได้ไปหาเพื่อนคนหนึ่งโดยมีเรื่องต้องการให้เขาช่วย แต่ผมแสร้งทำเหมือนว่าผมแค่อยากจะมาเยี่ยมเยียนและคุยเล่นเท่านั้น แต่ไม่นานนักความจริงก็ถูกเปิดเผย เมื่อถึงตอนนั้น ความตึงเครียดก็เพิ่มขึ้น และทุกอย่างก็ไม่ดีเอาเสียเลย ผมจำได้ถึงสิ่งที่เพื่อนพูดกับผมว่า “หากนายพูดความจริงตั้งแต่แรกกว่านายมาพบฉันเรื่องอะไร เราก็จะคุยกันได้ดีกว่าที่ฉันถูกปิดหูปิดตาจากความจริง”

ในหลายแง่มุม นั่นคือสิ่งที่เกิดขึ้นกับศาสนศาสตร์เช่นกัน บ่อยครั้งที่นักศาสนศาสตร์คริสเตียนอภิปรายเกี่ยวกับศาสนศาสตร์เสมือนว่าพวกเขาไม่มีวาระซ่อนเร้น พวกเขาบอกว่า “ฉันกำลังบอกความจริงกับคุณ ฉันกำลังบอกเธอถึงสิ่งที่พระคัมภีร์กล่าว”

แต่หลายปีที่ผ่านมาผมได้เรียนรู้ว่ามันจะดีกว่ามาก หากมีการอภิปรายศาสนศาสตร์คริสเตียนด้วยความเปิดกว้างมากที่สุด ซึ่งจะทำให้ทุกคนสามารถสนทนากันแบบไม่ถูกปิดหูปิดตา

นี่คือบทที่สองในชุดบทเรียนเรื่อง *การสร้างศาสนศาสตร์ของคุณ* และในบทนี้ เราจะพิจารณามุมมอง/ความโน้มเอียงพื้นฐานที่จะเป็นแนวทางสำหรับการศึกษา เราได้ตั้งชื่อบทนี้ว่า “การสำรวจศาสนศาสตร์คริสเตียน”

และเราจะอภิปรายถึงข้อสันนิษฐานสำคัญบางประการที่เป็นแนวทางในการสำรวจวิเคราะห์วิธีการพัฒนาศาสนศาสตร์คริสเตียนที่มีเอกลักษณ์ โดดเด่น

เราจะพิจารณาหัวข้อหลักของบทเรียนนี้ในสามวิธีการ โดยเริ่มต้นจากประเด็นกว้าง ๆ ก่อน แล้วค่อย ๆ พิจารณาประเด็นให้แคบลงมา วิธีแรก เราจะนิยามมุมมองของเราเกี่ยวกับลักษณะของศาสนศาสตร์ที่ถือว่าเป็นศาสนศาสตร์คริสเตียน วิธีที่สอง เราจะสำรวจวิธีการที่เป็นขนบนิยมในทางศาสนศาสตร์

(theological traditions) ซึ่งขนบนิยมบางอย่างมีอิทธิพลต่อศาสนศาสตร์คริสเตียน และวิธีที่สาม เราจะพิจารณาหลักการพื้นฐานบางอย่างของการปฏิรูปศาสนศาสตร์ ซึ่งเป็นสาขาความเชื่อคริสเตียน ที่เป็นรากฐานของบทเรียนเหล่านี้ ลำดับแรกเราลองมาพิจารณาแนวคิดทั่วไปของศาสนศาสตร์คริสเตียน และความหมายในการใช้ศัพท์บัญญัติดังกล่าวนี้

ศาสนศาสตร์คริสเตียน

น่าเสียดาย ที่เรามักจะพูดถึง “ศาสนศาสตร์คริสเตียน” (Christian theology) กันบ่อย ๆ แต่กลับเข้าใจความหมายได้อย่างชัดเจน บางครั้งผู้คนใช้คำนี้เพื่อหมายถึงสิ่งที่คริสเตียนเชื่อจริง ๆ แต่บ่อยครั้งคริสเตียนก็ยอมรับความเชื่อหลากหลายชนิดที่ไม่ได้เป็นความเชื่อคริสเตียนที่แท้จริง ส่วนคนอื่น ๆ ใช้คำนี้เพื่อพูดถึง ศาสนศาสตร์ที่คริสเตียนควรจะเชื่อ แต่คริสเตียนส่วนใหญ่ไม่สามารถเห็นพ้องกันว่าพวกเขาควรจะเชื่ออะไรกันแน่ ด้วยเหตุผลเหล่านี้และความคลุมเคลืออื่น ๆ ดังนั้นเราจำเป็นต้องอธิบายให้ได้ว่า “ศาสนศาสตร์คริสเตียน” นั้น มีความหมายอย่างไร เราจะพิจารณาสามประเด็น ประเด็นแรก เราจะพิจารณาปัญหาบางประการที่เกิดขึ้นกับการให้คำนิยาม ศาสนศาสตร์คริสเตียน ประเด็นที่สอง, เราจะนำเสนอคำนิยามเชิงปฏิบัติการ (working definition) และประเด็นที่สาม เราจะเรียนรู้เกี่ยวกับเอกภาพและความหลากหลายซึ่งเป็นผลจากคำอธิบายของคำว่า ศาสนศาสตร์ ลำดับแรกเราจะพิจารณาปัญหาบางประการที่ได้พบ เมื่อเราพยายามกำหนดคำนิยามของคำว่าศาสนศาสตร์คริสเตียน

ปัญหาที่ปรากฏในคำนิยามต่าง ๆ

หนึ่งในปัญหาใหญ่ที่สุดคือ การหาวิธีการแยกแยะศาสนศาสตร์คริสเตียนออกจากศาสนศาสตร์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่คริสเตียน บางครั้งข้อแตกต่างสามารถมองเห็นได้ไม่ยาก แต่หลายครั้งมันยากยิ่ง ที่จะแยกศาสนศาสตร์คริสเตียนออกจากศาสนศาสตร์อื่น ๆ ได้ ลองคิดแบบนี้ เมื่อเราพิจารณาความเชื่อคริสเตียนคู่ขนานไปกับศาสนาหลักต่าง ๆ ของโลก มีศาสนศาสตร์จำนวนมากที่สามารถแยกแยะออกจากข้อเชื่อคริสเตียน ยกตัวอย่างเช่น ถึงแม้ว่าจะมีบางคนพยายามผสมความเชื่อคริสเตียนเข้ากับศาสนาฮินดู พหุเทวนิยมของศาสนาฮินดู ทำให้ศาสนาฮินดูแตกต่างอย่างมากจากความเชื่อคริสเตียน มากจนถึงระดับที่ว่าไม่มีทางที่จะเกิดความสับสนระหว่างศาสนศาสตร์ทั้งสองระบบนี้ได้

ในทางตรงกันข้าม ศาสนาอิสลามมีความใกล้เคียงกับความเชื่อคริสเตียนมากกว่าศาสนาฮินดู เหมือนความเชื่อคริสเตียน ศาสนาอิสลามมีต้นกำเนิดไปถึงอับราฮัม และยิ่งไปกว่านั้น ศาสดาของอิสลามมีความเชื่อมโยงกับคำสอนคริสเตียน ในขณะที่

เขาและสาวกเขียนคัมภีร์อัลกุรอาน ดังนั้น จึงมีความคล้ายคลึง
ในหลายเรื่องระหว่างความเชื่อคริสเตียนและอิสลาม แต่กระนั้นก็ตาม
เราไม่มีปัญหาในการแยกความแตกต่างระหว่างความเชื่อของอิสลามออกจากความเชื่อ
อคริสเตียน เพราะว่ามีจุดแตกต่างที่ชัดเจนและลึกซึ้งยิ่ง คือ
การที่ความเชื่อคริสเตียนยืนยันถึงความเป็นพระเจ้าและอำนาจสูงสุดของพระคริสต์
ซึ่งแตกต่างจากศาสนาอิสลามที่ปฏิเสธความจริงข้อนี้

และลองมาพิจารณาศาสนาฮิวดาห์ (Judaism)

ซึ่งยังมีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดและคล้ายกับความเชื่อคริสเตียนมากกว่าศาสนาอื่น
เนื่องจากความเชื่อคริสเตียนเติบโตมาจาก Judaism อย่างไรก็ตาม Judaism
ปฏิเสธว่าพระเยซูเป็นพระเมสสิยาห์หรือพระคริสต์
ดังนั้นจึงมีคนจำนวนน้อยมากที่จะสับสนระหว่างความเชื่อของ Judaism
กับความเชื่อของคริสเตียน

มุมมองเชิงศาสนศาสตร์ในศาสนาหลักอื่น ๆ
ของโลกมีความแตกต่างอย่างมากจากศาสนศาสตร์คริสเตียนในระดับที่คนส่วนใหญ่
แทบไม่มีปัญหาในการจำแนกศาสนศาสตร์คริสเตียนออกจากศาสนาอื่น ๆ
เป็นความแตกต่างชัดเจน
ที่ทำให้เราสามารถขีดเส้นแบ่งระหว่างศาสนศาสตร์ของเราและศาสนศาสตร์ของพวกเขา
ได้อย่างง่ายดาย

ในขณะเดียวกัน

มีหลายสำนักคิดด้านศาสนศาสตร์ที่ผสมผสานแนวคิดคริสเตียนและแนวคิดที่ไม่ใช่คริสเตียน
เข้าด้วยกัน
ซึ่งทำให้บางครั้งก็ยากที่จะแยกความเชื่อคริสเตียนแท้ๆ ออกจากความเชื่ออื่น ๆ ได้
เราเห็นการผสมผสานความเชื่อแบบนี้ในยุคของเราซึ่งมีอยู่ในลัทธิเทียมเท็จต่าง ๆ เช่น
พยานพระยะโฮวาห์ มอร์มอน นิกายคริสเตียนวิทยาศาสตร์ (Christian Science)

และลัทธิมนของ Sun Myung Moon

การผสมผสานความเชื่อสามารถพบได้ในหลายคริสตจักรและนิกายต่าง ๆ
ที่ได้ละทิ้งจุดยืนเชิงศาสนศาสตร์ของบรรพบุรุษด้วยการเอนเอียงไปทางความคิดเสรีนิยม
สมัยใหม่ ถึงตอนนี้ ความเชื่อที่ผสมผสานหลายแง่มุม
ก็สามารถถูกจำแนกได้ง่ายดายว่าไม่ใช่ความเชื่อคริสเตียน
แต่กระนั้นก็องค์ประกอบอื่น ๆ
ที่มีความใกล้เคียงอย่างมากกับความเชื่อคริสเตียนที่แท้จริง ด้วยเหตุนี้
จึงมีหลายกรณีที่เราพบปัญหาในการขีดเส้นแบ่งที่ชัดเจนระหว่างศาสนศาสตร์คริสเตียน
และสิ่งแปลกปลอมที่ถูกผสมผสานเข้ามา

แยะไปกว่านั้นอีก

ลองพิจารณาภูมิทัศน์เชิงศาสนศาสตร์ท่ามกลางผู้เชื่อในพระคริสต์
แม้กระทั่งในพื้นที่ของความเชื่อคริสเตียนที่แท้จริง
บ่อยครั้งก็เป็นเรื่องง่ายกว่าที่จะกล่าวถึงศาสนศาสตร์

คริสเตียนในรูปพหุพจน์มากกว่าเอกพจน์ มีความเชื่อคริสเตียนหลากหลายรูปแบบ ซึ่งเป็นไปไม่ได้ที่จะระบุรูปแบบความเชื่อ คริสเตียนอันไหนที่ควรถือว่าเป็นความเชื่อคริสเตียนแท้ในแบบที่ทุกคนจะพอใจ ศาสนศาสตร์คริสเตียนที่แท้จริงควรจะหมายถึงคำสอนของคริสตจักรนิกายอัสเทิร์นออร์โธด็อกซ์ใหม่? แล้วหลักคำสอนนิกายโรมันคาทอลิกล่ะ?

อันไหนคือรูปแบบที่บริสุทธิ์มากที่สุดของความเชื่อโปรเตสแตนต์? แองกลิกัน แบ็บติสต์ ลูเธอรัน เมธอดิสต์ เพรสไบทีเรียน?

เกือบจะทุกกลุ่มของคริสตจักรประเมินความบริสุทธิ์ของนิกายคริสตจักรต่าง ๆ ในวิถีทางของตนเอง

และเกือบทุกนิกายเชื่อว่าศาสนศาสตร์ของตนนั้นเป็นเวอร์ชันที่บริสุทธิ์ที่สุด เมื่อเราพิจารณาเรื่องนี้ในแง่ของความไม่เห็นพ้องกันภายใน ทำให้ยังเป็นเรื่องยากกว่าเดิมที่จะนิยาม “ศาสนศาสตร์คริสเตียน”

ผมถามนักศึกษาในชั้นเรียนหนึ่งของผมบ่อย ๆ เพื่อให้พวกเขา ช่วยผมในการจำแนกศาสนศาสตร์คริสเตียนออกจากระบบ ศาสนศาสตร์อื่น ๆ บนโลกนี้ ด้วยการทำการรายการหลักคำสอนต่าง ๆ ที่ผู้คนจะต้องเชื่อถือ เพื่อที่เขาเหล่านั้นจะถูกนับว่าเป็นคริสเตียน

ไม่ต้องใช้เวลาานานนัก นักศึกษาก็สามารถจัดรายการหลักข้อเชื่อ

คริสเตียนที่สำคัญ ฉบับยาวได้ พวกเขามักจะใส่วลีต่าง ๆ เช่น พระเยซูทรงเป็นพระเจ้า พระเยซูทรงเป็นพระผู้ช่วยให้รอด พระเยซูทรงเป็นหนทางเดียวสู่ความรอด พระเยซูทรงสิ้นพระชนม์เพื่อบาปของเรา พระเยซูทรงฟื้นจากความตาย พระเจ้าทรงเป็นตรีเอกานุภาพ พระเยซูทรงเป็นพระเจ้าโดยสมบูรณ์และเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ มนุษย์ทุกคนเป็นคนบาป การถูกนับให้เป็นผู้ชอบธรรมเกิดขึ้นโดยความเชื่อเท่านั้น คริสเตียนทั้งหลายจะต้องดำเนินชีวิตที่บริสุทธิ์ พระคัมภีร์เป็นพระวจนะของพระเจ้าที่ไม่มีข้อผิดพลาด เอาล่ะ คุณจะสังเกตเห็นว่า คน ๆ หนึ่งจะต้องมีการศึกษาและรอบรู้เป็นอย่างดีเพื่อที่จะเข้าใจแนวคิดต่าง ๆ เหล่านี้ โดยไม่ต้องพูดถึงการที่จะเชื่อแนวคิดเหล่านี้ทั้งหมด

หลังจากได้รับคำตอบต่าง ๆ จากชั้นเรียนแล้ว

โดยปกติผมจะหันหลังให้กระดานดำแล้วถามคำถามสำคัญข้อหนึ่งว่า “พวกคุณ มีใครบ้างที่เชื่อคำสอนเหล่านี้ตอนช่วงแรกที่คุณรับเชื่อ?” แนนอน

นักศึกษาสวนใหญ่ยอมรับว่า อย่างดีที่สุดพวกเขาก็เชื่อเพียงแค่ว่าคำสอน ผมจึงถามพวกเขาต่อไปว่า “อ้าว ตอนนั้นคุณไม่ใช่คริสเตียนหรือ?”

และตอนนั้นคุณ ไม่มี ศาสนศาสตร์คริสเตียนหรือ?

แม้ว่าตอนนั้นคุณไม่ได้เชื่อในหลักคำสอนอื่น ๆ ที่เหลือนะหรือ?

แนนอนว่า หลักคำสอนต่าง ๆ

ที่นักศึกษายกขึ้นในบัญชีรายการเป็นคำสอนคริสเตียนที่สำคัญ

แต่เรื่องนี้ก็เป็นที่ประจักษ์ว่า คน ๆ

หนึ่งอาจมีความเชื่อคริสเตียนและศาสนศาสตร์คริสเตียนแท้ได้

โดยที่เขาไม่เคยได้ยินหลักคำสอนอีกหลายข้อข้างต้น
 ดังนั้นจึงไม่ต้องพูดถึงการที่พวกเขาจะมีความเข้าใจหรือเชื่อในหลักคำสอนทั้งหมด
 หลักคำสอนใดบ้างที่สำคัญอย่างที่สุดสำหรับความเชื่อคริสเตียนที่แท้จริง?
 อะไรคือเกณฑ์ขั้นต่ำของศาสนศาสตร์คริสเตียน? อันที่จริงแล้ว
 มีเพียงพระเจ้าเท่านั้นที่ทรงรู้อย่างชัดเจนว่าเส้นแบ่งดังกล่าวอยู่ตรงไหน
 เหล่านี้คือปัญหาที่เราพบเมื่อพยายามจะอธิบายศาสนศาสตร์คริสเตียน
 เมื่อเปรียบเทียบกับศาสนาอื่น ก็ไม่ใช่เรื่องยากที่เราจะแยกตัว หรือความแตกต่างได้
 แต่สิ่งที่ยากมาก ๆ
 กลับกลายเป็นว่าองค์ประกอบสำคัญของการเป็นคริสเตียนที่แท้จริงนั้น
 คืออะไรกันแน่?

ปัญหาข้างต้นและอื่น ๆ เกี่ยวกับการนิยาม “ศาสนศาสตร์ คริสเตียน”
 ทำให้ผมต้องเสนอคำนิยามเชิงปฏิบัติการที่จะช่วย
 นำทางการอภิปรายของเราในบทเรียนนี้
 คำนิยามดังกล่าวนี้ไม่สามารถตอบทุกคำถามที่อาจเกิดขึ้น
 แต่จะช่วยให้เราในฐานะเครื่องมือสร้างความชัดเจนที่สำคัญและเป็นประโยชน์
 คำนิยามนี้อาจไม่สมบูรณ์ แต่ก็เพียงพอสำหรับใช้ในการศึกษาพิจารณาต่อไป

คำนิยามเชิงปฏิบัติการ

ในบทเรียนนี้เราจะเสนอคำนิยามของศาสนศาสตร์คริสเตียน
 บนพื้นฐานของแถลงการณ์ความเชื่อคริสเตียนที่เก่าแก่ เป็นที่รู้จักกันดี
 เรียกว่าหลักข้อเชื่อของอัครทูต ซึ่งถือกำเนิดขึ้น
 นับตั้งแต่ยุคคริสตศตวรรษที่สองและพัฒนากลายเป็นหลักข้อเชื่อในรูปแบบปัจจุบัน
 ตั้งแต่คริสตศตวรรษที่หกเป็นต้นมาผู้เชื่อคริสเตียนทั่วโลกได้ท่องจำหลักข้อเชื่อเหล่านี้
 อย่างแพร่หลายตลอดมา

ข้าพเจ้าเชื่อวางใจในพระเจ้าพระบิดา
 ผู้ทรงฤทธิ์ที่สุด
 ผู้ทรงสร้างฟ้าสวรรค์และโลก
 ข้าพเจ้าเชื่อวางใจในพระเยซูคริสต์ พระบุตรองค์เดียวของพระบิดา
 ทรงปฏิสนธิโดยพระวิญญาณบริสุทธิ์
 ทรงกำเนิดจากมารีย์สาวพรหมจารี
 ทรงทนทุกข์ทรมานในสมัยที่ปอนทิอัสปีลาต
 ปกครอง ทรงถูกตรึงที่กางเขน แล้วมรณา
 ทรงถูกบรรจุไว้ในอุโมงค์ เสด็จลงสู่แดนมรณา
 ในวันที่สามทรงเป็นขึ้นมาจากความตาย
 พระองค์เสด็จขึ้นสวรรค์ประทับ ณ เบื้องขวาของพระเจ้าผู้ทรงฤทธิ์ที่สุด

จากที่นั่นพระองค์จะเสด็จมาพิพากษาคนเป็นและคนตาย
ข้าพเจ้าเชื่อวางใจในพระวิญญาณบริสุทธิ์
และเชื่อมั่นในสากลคริสตจักรบริสุทธิ์
ในการร่วมสมานฉันท์ระหว่างธรรมิกชน การอภัยโทษบาป
การที่กายคืนชีพ
และสมบูรณ์ชีพนิรันดร์ อาเมน.

คำประกาศความเชื่อคริสเตียนที่ใช้กันทั่วโลกข้างต้นนี้
ได้สรุปความเชื่อคริสเตียนอย่างเรียบง่ายและสำคัญยิ่ง
และจะเป็นพื้นฐานในการนิยามหลักการศาสนศาสตร์คริสเตียน
ตามวัตถุประสงค์ของเรา
ศาสนศาสตร์ใดก็ตามที่สอดคล้องกับหลักข้อเชื่อข้างต้นจะถูกถือว่าเป็นศาสนศาสตร์ค
ริสเตียน

ถึงตอนนี้

เราต้องยอมรับว่าหลักข้อเชื่อของอัครทูตนั้นมีบางจุดที่พวกเราส่วนใหญ่อาจถือว่าไม่สำ
คัญ ตัวอย่างเช่น เราอยากจะเน้นหรือว่าเราจะต้องรู้เรื่องเกี่ยวกับ ปอนทิอัส ปิลาต ก่อน
ถึงจะรู้เรื่องศาสนศาสตร์คริสเตียนได้? และนอกจากนี้ ผมกล้าพูดเลยว่า
มีหลายคนท่ามกลางพวกเราที่ไม่รู้ว่า “การร่วมสมานฉันท์ระหว่างธรรมิกชน”
หมายถึงอะไร

ในขณะที่เดียวกัน มันปลอดภัยที่จะกล่าวว่า

หลักข้อเชื่อของอัครทูตครอบคลุมความเชื่อคริสเตียนหลายประเด็นที่จำเป็นสำหรับกา
รพัฒนาศาสนศาสตร์คริสเตียนให้ละเอียดขึ้นกว่าเพียงระดับพื้นฐานทั่วไป
และได้เสนอหลักข้อเชื่อมากพอที่จะส่งเสริมให้ผู้เชื่อคริสเตียนริเริ่มการสร้างศาสนา
ศาสตร์ที่พวกเขาสามารถใช้ร่วมกันได้

ตัวอย่างเช่น หลักข้อเชื่อฯ ได้กล่าวถึงเรื่องการทรงสร้าง เรื่องสาม

พระภาคขององค์ตรีเอกนภาพ พระบิดา คือ พระเยซูคริสต์
(พระบุตรเพียงพระองค์เดียวของพระเจ้า) และพระวิญญาณบริสุทธิ์

กล่าวถึงการที่พระบุตรได้บังเกิดเป็นมนุษย์ ลี้นพระชนม์ และฟื้นจากความตาย
และการเสด็จสู่สวรรค์ นอกจากนี้ หลักข้อเชื่อฯ ยังกล่าวถึงการอภัยโทษบาป
การพิพากษาครั้งสุดท้าย และความหวังแห่งชีวิตนิรันดร์

เพราะว่าหลักข้อเชื่อของอัครทูตมีพื้นฐานที่แข็งแกร่งและกว้าง

เราจึงจะใช้หลักข้อเชื่อฯ นี้ในฐานะคำนิยามเชิงปฏิบัติการของศาสนศาสตร์คริสเตียน
แม้ว่าเราจะอภิปรายเกี่ยวกับหลักคำสอนต่าง ๆ ที่กว้างกว่าหลักข้อเชื่อเหล่านี้ก็ตาม
แต่เราก็พอใจและยอมรับได้ว่าศาสนศาสตร์เหล่านี้เป็นศาสนศาสตร์คริสเตียน
หากสอดคล้องกับหลักข้อเชื่อฯ ดังกล่าวของอัครทูต

เอกภาพและความแตกต่างหลากหลาย

เมื่อเราใช้หลักข้อเชื่อของอัครทูตในการนิยามศาสนศาสตร์ คริสเตียนแล้ว ก็เป็นเรื่องที่ชัดเจนในทันทีว่าศาสนศาสตร์ ในความเชื่อคริสเตียนมีทั้งสถานะที่เป็นเอกภาพและความหลากหลาย เราอาจพูดถึงศาสนศาสตร์คริสเตียนที่เป็นเอกเทศและเป็นเอกภาพเพราะว่ามีประเด็น ความเชื่อ แนวปฏิบัติ และความรู้สึกหลายอย่างที่ผู้เชื่อคริสเตียนมีส่วนร่วม แต่เราก็จะต้องพร้อมที่จะกล่าวถึงศาสนศาสตร์คริสเตียนในรูปพหุพจน์ที่แตกต่างจาก กันและกันเพราะว่าบรรดาผู้เชื่อคริสเตียนต่างมีมุมมองที่หลากหลายต่อประเด็นที่หลัก ข้อเชื่อของอัครทูตไม่ได้กล่าวถึง เราลองมาพิจารณาความเป็นเอกภาพท่ามกลางผู้เชื่อ คริสเตียนเป็นลำดับแรก

เอกศาสนศาสตร์

เมื่อเราพิจารณาถึงคริสตจักรและนิกายต่าง ๆ ทั้งหมดที่มีอยู่ในโลก ดูเหมือนว่าเป็นเรื่องยากที่จะกล่าวอย่างชัดเจนว่า ศาสนศาสตร์คริสเตียนมีความเป็นเอกภาพชัดเจน มีหลายครั้งที่ผู้ไม่ได้เป็นคริสเตียนกล่าวกับผมว่า “พวกคุณที่เป็นคริสเตียน ไม่สามารถแม้กระทั่งเห็นพ้องกันในสิ่งที่พวกคุณเชื่อ ทำไมถึงมาคาดหวังให้ผมรับเชื่อเป็นคริสเตียน?” และบางครั้งเราต้องยอมรับว่า ดูเหมือนสาวกของพระคริสต์ไม่ค่อยจะเห็นพ้องกันไม่ว่าจะเรื่องไหน แต่การแตกแยกกันเป็นแค่ส่วนหนึ่งของภาพใหญ่ ตามที่หลักข้อเชื่อของอัครทูตได้เขียนไว้ ผู้เชื่อคริสเตียนที่แท้จริงทั่วโลกคือ “สากลคริสตจักรบริสุทธิ” ที่เป็นหนึ่งเดียวกัน แม้จะมีการแบ่งแยกท่ามกลางเรา พระกายของพระคริสต์มีความเป็นเอกภาพในเชิงศาสนศาสตร์ เพราะว่าผู้เชื่อคริสเตียนเห็นพ้องกันในประเด็นความเชื่อหลักที่จำแนกพวกเขาให้แตก ต่างจากลัทธิเทียมเท็จและศาสนาอื่น ๆ ในโลกนี้ ในขณะที่เราสำรวจศาสนศาสตร์คริสเตียนในบทเรียนนี้ เราจำเป็นต้องยอมรับความเชื่ออันเป็นเอกภาพที่เชื่อมโยงผู้เชื่อคริสเตียนทั้งหมดไว้ด้ วยกัน

อัครทูตกล่าวถึงเอกภาพของคริสตจักรในรูปแบบข้างต้นไว้ในพระธรรมเอเฟซัส 4:4-5

มีกายเดียวและมีพระวิญญาณองค์เดียว
เหมือนอย่างที่ท่านได้รับการทรงเรียกให้มาถึงความหวังเดียวในการทรง
เรียกพวกท่านนั้น มีองค์พระผู้เป็นเจ้าองค์เดียว ความเชื่อเดียว
บัพติศมาเดียว (เอเฟซัส 4:4-5)

อันที่จริง ผู้เชื่อคริสเตียนทุกคนต้องยึด

หลักคำสอนหลักอันมีเอกภาพของคริสตจักรเป็นเป้าหมาย

ดังที่พระเยซูได้อธิษฐานเพื่อเป้าหมายนี้โดยพระองค์เองในพระธรรมยอห์น 17:22-23

เกียรติซึ่งพระองค์ประทานแก่ข้าพระองค์นั้น
ข้าพระองค์มอบให้แก่พวกเขา เพื่อพวกเขาจะได้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
ดังเช่นพระองค์กับ ข้าพระองค์
ข้าพระองค์อยู่ในพวกเขาและพระองค์ทรงอยู่ในข้าพระองค์
เพื่อพวกเขาจะได้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างสมบูรณ์
เพื่อโลกจะได้รู้ว่าพระองค์ทรงใช้ข้าพระองค์มา
และพระองค์ทรงรักพวกเขาเหมือนอย่างที่เราพระองค์ทรงรัก ข้าพระองค์
(ยอห์น 17:22-23)

เมื่อเรามองเข้าไปในคริสตจักรอย่างใกล้ชิดมากขึ้น เราจะพบว่า
ผู้เชื่อคริสเตียนมีความเป็นเอกภาพเชิงศาสนศาสตร์ในระดับหลากหลาย
ตามคำนิยามของเรา ในความหมายที่กว้างที่สุด
ผู้เชื่อคริสเตียนทุกคนเป็นเอกภาพเชิงศาสนศาสตร์โดยมีความเชื่อร่วมกันตามหลักต่าง
ๆ ที่ปรากฏอยู่ในหลักข้อเชื่อของอัครทูต
ความเป็นเอกภาพที่เป็นรากฐานนี้เรียกร้องให้เราแสดงความเคารพ ความอดทน
และความรักต่อทุกคนที่ยอมรับหลักข้อเชื่อฯ ดังกล่าว
ไม่ว่าพวกเขาจะสังกัดอยู่ในคริสตจักรสาขา/นิกายใดก็ตาม
เพราะว่าทุกคนที่ยอมรับหลักข้อเชื่อฯ นี้ ก็ถือว่าเป็นพี่น้องผู้เชื่อ
ในสภาพแวดล้อมเช่นนี้ ต้องเรียนรู้ที่จะ “พูดความจริงด้วยความรัก”

ดังที่เขียนไว้ในพระธรรมเอเฟซัส 4:15

นอกจากนี้ เอกภาพเชิงศาสนศาสตร์ท่ามกลางผู้เชื่อคริสเตียน
ได้เพิ่มขึ้นเมื่อเราแบ่งปันความเชื่อ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในหลักข้อเชื่อของอัครทูต
ออกไป ตัวอย่างเช่น ผู้เชื่อสายออร์ทอดอกซ์ คาทอลิก
และโปรเตสแตนต์ต่างมีความเชื่อร่วมกันในองค์ตรีเอกภาพและความเป็นพระเจ้า
ของพระคริสต์

แต่คริสตจักรนิกายโปรเตสแตนต์ซึ่งยังคงยึดมั่นต่อมรดกทางความเชื่อ นั้นมีความเป็น
นเอกภาพเชิงศาสนศาสตร์ร่วมกันมากกว่ากับคริสตจักรที่ไม่ใช่โปรเตสแตนต์

แม้ว่าเรามักจะแสวงหาเอกภาพ/ความกลมเกลียวกับคนเหล่านั้นที่เรามีอะไร
เหมือนกันกับเขามากที่สุดและปฏิบัติต่อผู้ที่เรามีอะไรเหมือนกันน้อยมากในฐานะฝ่ายต
รงข้าม พระผู้เป็นเจ้าของเรา ทรงกำชับให้เรามีเอกภาพและความกลมเกลียว ด้วยเหตุนี้
เราจะต้องไม่ยอมให้ประเด็นความแตกต่างท่ามกลางผู้เชื่อคริสเตียนทำให้เราไขว้เขว
จากจุดร่วมพื้นฐานที่เรามีในพระคริสต์

แทนที่จะสิ้นหวังเพราะว่าผู้เชื่อคริสเตียนไม่สามารถเห็นพ้องกันในทุกหลักคำสอน
เราจำเป็นต้องยอมรับว่าผู้เชื่อคริสเตียนเห็นพ้องกันเป็นหลักคำสอนอันเป็นหัวใจของค
วามเชื่อคริสเตียน ในแง่นี้ ศาสนศาสตร์คริสเตียนถือเป็นความจริงที่มีเอกภาพ

และยิ่งกว่านั้น

ก็เป็นความรับผิดชอบของเราในการส่งเสริมเอกภาพเชิงศาสนศาสตร์ให้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ภายในคริสตจักรของเรา

ดังที่อาจารย์เปาโลได้เขียนไว้ในพระธรรมเอเฟซัส 4:14-16

เพื่อเราจะไม่ ...

ถูกขัดไปขัดมาและพัดไปพัดมาด้วยลมคำสั่งสอนทุกอย่าง ...

แต่ให้เราพูดความจริงด้วยความรัก เพื่อจะเจริญขึ้นในทุกด้าน

สู่พระองค์ผู้เป็นศีรษะคือพระคริสต์ เนื่องจากพระองค์นี่เอง

ร่างกายทั้งหมดจึงได้รับการเชื่อมและประสานเข้าด้วยกันโดยทุก ๆ

ข้อต่อที่ประทานมานั้น และเมื่อแต่ละส่วนทำงานตามหน้าที่แล้ว

ก็ทำให้ร่างกายเจริญและเสริมสร้างตนเองขึ้นด้วยความรัก (เอเฟซัส

4:14-16)

ความปรารถนาและเป้าหมายของพระเจ้าสำหรับคริสตจักรของพระองค์ นั้นเพื่อ ไม่ใช่ทำให้เกิดความแตกแยกเชิงศาสนศาสตร์

แต่เพื่อบรรลุถึงเอกภาพ/ความกลมเกลียวเชิงศาสนศาสตร์ ตามหลักคำสอนต่าง ๆ

ของพระคัมภีร์

ในขณะที่ผู้เชื่อคริสเตียนมีเอกภาพและความกลมเกลียวกันในระดับต่าง ๆ

เป็นเรื่องสำคัญเช่นกันที่เราจะรับรู้และยอมรับความแตกต่างหลากหลายท่ามกลางพวก

เราในแง่ที่เรากำลังพูดถึง ศาสนศาสตร์คริสเตียนในรูปพหุพจน์

ไม่ใช่เพียงเอกศาสนศาสตร์ คริสเตียน

พหุศาสนศาสตร์

ผู้เชื่อโปรเตสแตนต์ดูออกอย่างง่ายดายเป็นว่า

เมื่อพวกเขาขยายความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับคริสตจักรอื่น ๆ ที่ไม่ใช่พวกเดียวกันแล้ว

ความแตกต่างหลากหลายก็จะเพิ่มขึ้น เมื่อนิกายต่าง ๆ

ต้องพบปะกันพวกเขาต้องเผชิญกับความแตกต่างหลากหลายตลอดเวลา ตัวอย่างเช่น

เมื่อคริสตจักรอีสเทิร์นออร์ทอดอกซ์

และคริสตจักรตะวันตกมาอยู่รวมกันจะพบว่าความแตกต่างอย่างลึกซึ้ง

ถึงตอนนี้ ขณะที่เราเผชิญกับความแตกต่างหลากหลายภายในคริสตจักร

เราจะต้องถามคำถามสำคัญก่อนว่า ทำไมจึงมีความแตกต่างท่ามกลางพวกเรา?

เราทุกคนมีพระวิญญาณบริสุทธิ์องค์เดียวกัน เราทุกคนเชื่อในพระคริสต์องค์เดียวกัน

เราทุกคนมีหลักข้อเชื่อกลางร่วมกัน จากนั้นถามต่อไปว่า

สิ่งใดทำให้เกิดความแตกต่างหลากหลายท่ามกลางผู้เชื่อคริสเตียน?

ในการพิจารณาประเด็นนี้ จะช่วยให้จำแนกความแตกต่างอย่างน้อยสองรูปแบบท่ามกลางศาสนศาสตร์คริสเตียนได้

ประการแรก

ความแตกต่างเกิดขึ้นเพียงเพราะเราไม่สามารถให้น้ำหนักแก่ทุกระเด็นของหลักศาสนศาสตร์เท่ากันได้ ในฐานะข้อจำกัดของเราในฐานะมนุษย์ผู้ถูกสร้างขึ้น ทำให้หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่เราจะเลือกและเน้นแง่มุมความเชื่อคริสเตียนบางข้อมากกว่าอีกข้อหนึ่ง

เราไม่สามารถให้ความใส่ใจแก่ทุกมิติของความเชื่อของเราได้เท่ากันในเวลาเดียวกัน ข้อจำกัดข้างต้นเกี่ยวกับนักศาสนศาสตร์และตัวศาสนศาสตร์เอง จึงอธิบายถึงที่มาของความแตกต่างหลากหลายเชิงหลักคำสอนท่ามกลางคริสเตียนได้ ซึ่งความแตกต่างหลากหลายจากการเลือกสรรและการเน้นบางแง่มุมนั้นเป็นประโยชน์และได้รับการอนุมัติโดยพระเจ้า

เรารู้ว่าพระเจ้าทรงอนุญาตให้มีความแตกต่างหลากหลายดังกล่าว เพราะแม้กระทั่งผู้เขียนพระคัมภีร์ยังมีความแตกต่างกันในสิ่งที่พวกเขาเขียนและเนื้อหาที่เลือกเน้นเป็นพิเศษต่างกัน

ตัวอย่างเช่น เรามีพระกิตติคุณสี่เล่มเพราะว่าพระเจ้าได้ทรงนำมัทธิว มาร์โก ลูคา และยอห์น ให้ใส่ใจกับชีวิตพระเยซูคริสต์ในแง่มุมที่แตกต่างกัน เพราะวาทกรรมผู้เชื่อ

คริสเตียนภายใต้การดูแลที่ไม่ผิดพลาดของพระวิญญาณบริสุทธิ์มีจุดเน้นที่แตกต่างกัน เราควรจะรู้สึกยินดีที่ปรากฏการณ์นี้ ยังคงเป็นจริงสำหรับผู้เชื่อในยุคปัจจุบัน

เช่นเดียวกับที่พระเจ้าทรงขึ้นขอบดอกไม้และต้นไม้ชนิดต่าง ๆ

ทรงพอฟพระทัยในภูเขาและหุบเขาทั้งหลาย

และมีความสุขในการทรงสร้างผู้คนประเภทต่าง ๆ

พระองค์จึงทรงพอฟพระทัยในการได้เห็นลูก ๆ

ของพระองค์ได้พัฒนาศาสนศาสตร์ของตนในวิถีทางที่แตกต่างกัน

เราไม่ควรแปลกใจ แต่คาดหมายได้ว่าจุดเน้น

และข้อเลือกศาสนศาสตร์คริสเตียนในชนบทของทวีปแอฟริกาจะแตกต่างจากศาสนศาสตร์คริสเตียนในนครนิวยอร์ก

เราไม่ควรแปลกใจที่ศาสนศาสตร์คริสเตียนในทวีปอเมริกาใต้จะแตกต่างจากศาสนศาสตร์

คริสเตียนในกรุงปักกิ่ง

ความแตกต่างหลากหลายนี้เกิดจากพระเจ้าทรงนำประชากรของพระองค์ที่ได้รับการไถ่บาปให้แสดงออกซึ่งสะท้อนความเชื่อของพวกเขาตามสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของแต่ละกลุ่ม และตอบสนองต่อปัญหา และความจำเป็นเฉพาะกลุ่ม

ประการที่สอง รูปแบบอื่น ๆ

ของความแตกต่างหลากหลายไซว่าไม่อันตรายและทำให้เราต้องระมัดระวังมากกว่าเดิม แทนที่จะเป็นเกี่ยวกับการเลือก หรือการเน้นข้อเชื่อบางประเด็น

จุดสำคัญที่ต้องใส่ใจคือ เมื่อบุคคลหรือกลุ่มต่าง ๆ

นั้นได้หลงทางเข้าไปสู่หลักคำสอนเทียมเท็จ แนวปฏิบัติเทียมเท็จ

หรือความรู้สึกเทียมเท็จ

เมื่อความแตกต่างหลากหลายลักษณะนี้เกิดขึ้นในคริสตจักร ก็จะมีอย่างน้อยคนหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่ง ที่มีมุมมองผิดพลาดไป และในบางสถานการณ์ ทุกคนอาจมีมุมมองที่ผิดพลาดกันหมด ในกรณีเหล่านี้ เราจะต้องพยายามค้นหาว่ามุมมองที่บกพร่องอยู่ตรงไหนด้วยความถ่อมใจและความจริงใจ

การที่จะวินิจฉัยข้อผิดพลาดได้นั้น ในด้านหนึ่งเราจำเป็นต้องวิเคราะห์ตัวเอง และพร้อมที่จะละทิ้งหลักข้อเชื่อเทียมเท็จใดๆ ที่ได้เข้ามาอยู่ในศาสนศาสตร์ของเรา และในอีกด้านหนึ่งเราจะต้องพร้อมที่จะช่วยผู้เชื่อคนอื่น ๆ ให้ปรับปรุงพัฒนาความเข้าใจของพวกเขาด้วย บางครั้งเรื่องนี้อาจเป็นเรื่องง่าย แต่บางครั้งขั้นตอนเหล่านี้ก็อาจยากมาก ๆ แต่สิ่งหนึ่งที่เรามั่นใจได้ก็คือ ไม่มีทางที่เราจะกำจัดจุดบกพร่องของตัวเองหรือผู้อื่น ได้หมดจนกว่าพระคริสต์จะเสด็จกลับมาในพระเกียรติสิริ ถึงกระนั้นก็เป็นความรับผิดชอบของเราในฐานะสาวกของพระคริสต์ที่จะมุ่งมั่นในการรักษาความสัตย์ซื่อต่อหลักคำสอนแห่งพระคัมภีร์และในการช่วยเหลือผู้อื่นให้ทำเช่นเดียวกัน ขอให้ระลึกถึงสิ่งที่เปาโลได้เขียนไว้ใน 1 ทิโมธี 4:16

จงเอาใจใส่ทั้งตัวท่านและคำสอนของท่าน จงประพฤติสิ่งเหล่านี้อยู่เสมอ เพราะเมื่อทำอย่างนี้แล้ว ท่านจะสามารถช่วยทั้งตัวท่าน และทุกคนที่ฟังท่านให้รอดได้ (1 ทิโมธี 4:16)

ในท้ายที่สุด เมื่อเราพิจารณาภาพกว้าง ๆ ของความเชื่อคริสเตียน เราควรหลีกเลี่ยงความสับสนในการประเมินเอกภาพและความแตกต่างหลากหลายท่ามกลางสาวกของพระคริสต์ เราจะต้องไม่ปฏิเสธความสำคัญของเอกภาพเชิงศาสนศาสตร์ (เพราะหากทำเช่นนั้นย่อมเท่ากับปฏิเสธเอกภาพ/ความกลมเกลียวที่พระคริสต์ได้อธิษฐานเพื่อเรา) แต่เราก็จะต้องไม่เดินไปยังสุดปลายอีกด้านหนึ่งและคาดหวังให้ทุกคนเห็นพ้องกันในทุกประเด็นในด้านที่ว่าด้วยการเสด็จกลับมาของพระคริสต์ (เพราะหากทำเช่นนั้นย่อมเท่ากับปฏิเสธข้อจำกัดของเราในฐานะมนุษย์และอิทธิพลที่ยังดำเนินต่อไปของความบาปในชีวิตของเรา)

ในขณะที่เราพยายามบรรลุเป้าหมายในการสร้างศาสนศาสตร์ คริสเตียนที่แท้จริงในบทเรียนนี้ เราจะใช้หลักข้อเชื่อของอัครทูตเป็นหลักพื้นฐาน เป็นกรอบของเอกภาพเชิงศาสนศาสตร์ ซึ่งจะช่วยให้เราตระหนักอย่างต่อเนื่องถึงจุดร่วมขนาดใหญ่ที่เรามีร่วมกับผู้เชื่อทุกคน แต่ในขณะเดียวกัน เนื่องจากมีหลักคำสอนหลายประการที่อยู่นอกขอบเขตของหลักข้อเชื่อของอัครทูต ก็เป็นสิ่งที่ท้าทายเราถึงความแตกต่างหลากหลายที่เราควร

เตรียมใจว่าจะต้องพบเจอในหมู่ผู้เชื่อด้วยกัน
ถึงตอนนี้เราเข้าใจชัดว่า “ศาสนศาสตร์คริสเตียน” ในบทเรียนนี้
มีความหมายอย่างไร ขอให้เราก้าวไปยังหัวข้อที่สองคือ ขนบนิยมต่าง ๆ
ภายในความเชื่อคริสเตียน ขนบนิยมในศาสนศาสตร์นั้น
มีอิทธิพลอย่างไรในขณะที่เราพยายามสร้างศาสนศาสตร์คริสเตียน

ขนบนิยมคริสเตียน

เพื่อที่จะตอบคำถามนี้ เราจะพิจารณาสามหัวข้อ คือ หนึ่ง เราจะนิยามคำว่า
“ขนบนิยมศาสนศาสตร์” (theological tradition) สอง
เราจะสำรวจแนวโน้มมุมมองของขนบนิยมศาสนศาสตร์ บางอย่าง และสาม
เราจะศึกษาความสำคัญของอิทธิพลที่ขนบนิยมทางศาสนศาสตร์มีผลต่อชีวิตของเรา
เราจะเริ่มด้วยการพิจารณาว่าความหมายของขนบนิยมศาสนศาสตร์คริสเตียน

การนิยาม “ขนบนิยม”

ผู้เชื่อคริสเตียนสายโปรเตสแตนต์ใช้คำว่า “ขนบนิยม” (tradition)
ในหลายรูปแบบซึ่งทำให้เราจำเป็นต้องชี้ชัดว่าเราจะใช้คำนี้อย่างไร
เราจะเริ่มด้วยการสร้างความชัดเจนในประเด็นนี้โดยให้คำนิยามเชิงลบโดยอธิบายใน
สิ่งที่เราไม่ได้หมายถึง
และจากนั้นจึงให้คำนิยามเชิงบวกโดยอธิบายในสิ่งที่เราหมายถึง ประการแรก
เราควรตระหนักว่าในแวดวงคริสเตียนหลาย ๆ กลุ่มทุกวันนี้ คำว่า “ขนบนิยม”
มีความหมายแฝงในเชิงลบอย่างมากเพราะว่ามันเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับสิ่งที่เราจะเรีย
กว่า “จารีตประเพณี” (traditionalism)

นิยามเชิงลบ

ดังที่ จอห์น เพรม ได้กล่าวไว้เมื่อเร็ว ๆ นี้ว่า “ขนบนิยม” หรือ จารีตประเพณี
เกิดขึ้นเมื่อมี “การระมัดเสาะหลัก (sola Scriptura) คือ *พระคัมภีร์เท่านั้น*” กล่าวคือ
ขนบนิยมมีหลักข้อเชื่อเชิงศาสนศาสตร์ที่ตั้งอยู่บนฐานของความพึงพอใจของมนุษย์
(โดยปกติมักจะเป็นความพึงพอใจตามขนบดั้งเดิมที่มีมานาน)

มากกว่าบนฐานของพระคัมภีร์

เป็นที่ประจักษ์ว่าพระเยซูได้ต่อต้านขนบนิยมในยุคของพระองค์
พระเยซูทรงยืนหยัดอย่างหนักแน่นเพื่อปฏิเสธประเพณีนิยมมากมายของพวกอัคร
ณัฟารีสี และสะดูสี
เพราะพวกเขายึดมั่นในมุมมองของตัวเองอย่างตื้อรั้นมากกว่าที่จะยึดมั่นในพระคัมภีร์
ดังที่พระเยซูได้กล่าวต่อพวกเขาในพระธรรมมาระโก 7:8, 13

พวกท่านละทิ้งพระบัญญัติของพระเจ้า
และกลับ ไปยึดถือถ้อยคำของมนุษย์ที่สอนต่อ ๆ กันมา ...
พวกท่านจึงทำให้พระวาระของ
พระเจ้าเป็นโมฆะด้วยคำสอนจากบรรพบุรุษที่พวกท่านรับและสอนต่อ
ๆ กันมา และพวกท่านก็ทำสิ่งคล้าย ๆ กันนี้อีกหลายสิ่ง (มาระโก 7:8, 13)

ถึงตอนนี้

สาวกของพระคริสต์ควรจะปฏิเสธขนบนิยมเพราะว่ามันได้นำสิทธิอำนาจที่เป็นของพ
ระคัมภีร์เท่านั้น ไปใช้ตามความเห็นของมนุษย์
และด้วยเหตุที่ขนบนิยมทำให้ความเขลาของมนุษย์มีอิทธิพลซึ่งนำความเชื่อของเรามาก
กว่าการเปิดเผยจากพระเจ้า เราควรต่อต้านขนบนิยมในทุกรูปแบบ
ดังเช่นที่พระเยซูได้ทรงต่อต้านในยุคของพระองค์
ประการที่สอง แม้ว่าเราควรจะต่อต้านขนบนิยม แต่เราควรต้องพิจารณา
แต่ละขนบนิยมด้วยมุมมองที่แตกต่างกันด้วย
ขนบนิยมมีบทบาทในการสร้างศาสนศาสตร์อย่างเหมาะสมได้อย่างไร?

นิยามเชิงบวก

อาจฟังดูแปลกประหลาดสำหรับพวกเราคริสเตียนสมัยใหม่
อาจารย์เปาโล ได้ยืนยันบทบาทเชิงบวกของขนบนิยมในคริสตจักร
ลองพิจารณาสิ่งที่ท่านได้เขียนถึงชาวโครินธ์

ใน 1 โครินธ์ 15:3

เพราะว่าข้าพเจ้าได้มอบเรื่องสำคัญที่สุด
ที่ได้รับมานั้นแก่พวกท่านคือพระคริสต์ วายพระชนม์เพราะบาปของเรา
ตามที่เขียนไว้ในพระคัมภีร์ (1 โครินธ์ 15:3)

คำว่า “มอบ...แก่” คือคำว่า *paradidome* ในภาษาฮีบรูและคำว่า “ได้รับ” คือ

paralambano ในภาษาฮีบรู

สองคำนี้ปรากฏหลายครั้งในงานเขียนของเปาโลเพื่อบรรยายถึงการถ่ายทอด/ส่งมอบคำสอนคริสเตียนของท่าน

ข้อสังเกตเหล่านี้มีความสำคัญต่อการอภิปรายของเรา เพราะว่าเป็นคำศัพท์ชาวยิวที่ใช้ในคริสต์ศตวรรษที่หนึ่ง เพื่อบรรยายถึงคำสอนว่าด้วยขนบธรรมเนียมของชาวยิว อันที่จริงเปาโลมองความเชื่อคริสเตียนในฐานะขนบนิยมที่จะต้องถูกถ่ายทอดจากคนหนึ่งสู่อีกคนหนึ่ง จากรุ่นหนึ่งสู่อีกหนึ่งรุ่นหนึ่ง แม้เราอาจใช้คำว่า “ขนบนิยม” ในทางที่แตกต่างเล็กน้อยจากวิธีของปาโล แต่เรา ไม่จำเป็นต้องพยายามเลี่ยงใช้คำศัพท์ “ขนบของคริสเตียน” หรือ “ขนบต่าง ๆ ของคริสเตียนต่าง”

เพราะเปาโลเองใช้คำว่าขนบนี้ในเชิงบวกเช่นกัน

เพื่อวัตถุประสงค์ของเรา เราอาจให้คำนิยามแก่ขนบศาสนศาสตร์ว่าหมายถึง:

หลักคำสอน หลักการปฏิบัติ หรือความรู้สึกในเชิงศาสนศาสตร์ที่มีมาอย่างยาวนาน ซึ่งจำแนกสาขา/นิกายต่าง ๆ ของคริสตจักรออกจากกัน

เมื่อแยกคำนิยามนี้ออกเป็นสองส่วนหลัก ส่วนแรกคือ “หลักคำสอน หลักการปฏิบัติ หรือความรู้สึกในเชิงศาสนศาสตร์ที่มีมาอย่างยาวนาน” ซึ่งเท่าที่เมื่อเรากล่าวถึงขนบนิยมศาสนศาสตร์ในบทเรียนนี้ เราไม่ได้กำลังนึกถึงอะไรบางอย่างที่เพิ่งเริ่มขึ้น แต่ตรงกันข้าม ระบบความเชื่อใด ๆ ที่ได้กลายเป็นขนบนิยมทาง

ศาสนศาสตร์ตามคำนิยามของเรานั้น ได้ดำรงอยู่มานานพอสมควรแล้ว ตามคำนิยามของเรา ความเชื่อที่ได้รับการยอมรับในคริสตจักรเป็นเวลาหลายปีเท่านั้นที่จะถูกถือว่าเป็นขนบ หรือประเพณีนิยม

และส่วนที่สอง ขนบศาสนศาสตร์ได้ “จำแนกสาขา/นิกายต่าง ๆ ของคริสตจักรออกจากกัน” กล่าวคือ เรานึกถึงคุณสมบัติต่าง ๆ ที่โดดเด่นซึ่งเป็นข้อบ่งชี้แต่ละนิกายหรือคณะ อย่างเช่นอะไรทำให้ให้เชื่อได้ชื่อว่าเป็นแบپติสต์ คำตอบก็คือ ขนบนิยมของแบปติสต์ไงล่ะ หรืออะไรที่บ่งชี้ว่าชาวเมธอดิสต์เป็นเมธอดิสต์? คำตอบคือขนบเมธอดิสต์ไงล่ะ

เมื่อกลุ่มผู้เชื่อมีมุมมองบางอย่างร่วมกันเป็นระยะเวลา นาน มุมมองเหล่านี้กลายเป็นเส้นทางศาสนศาสตร์ที่โดดเด่นของกลุ่ม ทำให้มีจิตใจจดจ่ออยู่กับสาขาหรือคณะของตนมากกว่านิกายอื่น

ถึงตอนนี้เราได้คำนิยามของขนบนิยมศาสนศาสตร์เรียบร้อยแล้ว แต่เราควรรับรู้ว่าเรื่องนี้มีความโน้มเอียง/มุมมองที่ต่างกันท่ามกลางขนบนิยมคริสเตียน

นแบบต่าง ๆ ด้วย

แนวโน้มของขนบนิยม

ในบทเรียนก่อนหน้า เราเรียนรู้ว่าศาสนศาสตร์เกี่ยวข้องกับหลักคำสอน การปฏิบัติ และความรู้สึก ด้วยเหตุนี้จึงเป็นประโยชน์ที่จะสังเกตว่า ขนบนิยมศาสนศาสตร์ทั้งหลายภายใต้ ความเชื่อคริสเตียนมีแนวโน้มที่จะตกอยู่ภายใต้หนึ่ง หรือสอง ภายใต้สามประเด็นต่อไปนี้ คือ ขนบนิยมที่เน้นหลักคำสอน ขนบนิยมที่เน้นการปฏิบัติ และขนบนิยมเกิดมาจากที่ความรู้สึก

ประการแรก บางสาขา/นิกายของคริสตจักรแตกต่างจากสาขา/นิกายอื่น ๆ เพราะขนบนิยมที่เน้นตามหลักคำสอน

เราทุกคนรู้จักคริสตจักรนิกายต่าง ๆ ตามอัตลักษณ์ที่นิกายนั้น ๆ ได้ยึดถือคำสอนอะไรเป็นหลัก พันธกิจการสอนพระคัมภีร์และจุดยืนด้านศาสนศาสตร์ของคณะก็มาจากหัวใจความเชื่อคริสเตียนของพวกเขา แต่น่าเสียดายที่คริสตจักรนิกายเหล่านี้อาจจะกลายเป็น “พวกเคร่งหลักการ” หรือหมกมุ่น ถกเถียงกันเรื่องหลักคำสอน และพวกเขามักจะเรียกร้องหาเครื่องมือวัดความเป็นหนึ่งเดียวกันของหลักคำสอน การหมกมุ่นกับหลักคำสอนเช่นนี้มักจะนำไปสู่ปัญญานิยม (intellectualism) ซึ่งทำให้การเรียนรู้และความเข้าใจในข้อมูลเกี่ยวกับความเชื่อกลายเป็นจุดจบในตัวเอง

การปฏิบัติ

ประการที่สอง ขนบนิยมอื่น ๆ ในคริสตจักรทำให้ตัวเองแตกต่าง ด้วยการปฏิบัติ มีคริสตจักรจำนวนมากที่พบอัตลักษณ์โดดเด่นของตนเองจากสิ่งที่ทำ แทนคำสอน พิธีนมัสการและรายการกิจกรรมคือจุดแข็งสำคัญที่สุดของพวกเขา คริสตจักรเหล่านี้มักจะมีรายการขนาดยาวสำหรับสมาชิกว่าต้องทำอะไรบ้างและห้ามทำอะไรบ้าง อย่างไรก็ตาม น่าเศร้าที่คริสตจักรสาขา/นิกายเหล่านี้มักจะลดคุณค่าความเชื่อคริสเตียนให้เป็นแค่เรื่องกิจกรรม ความเชื่อคริสเตียนกลายเป็นเรื่องของการทำอะไรบางอย่าง และการหมกมุ่นกับกิจกรรมเช่นนี้มักจะนำไปสู่บัญญัตินิยม (legalism)

ความรู้สึกรู้สึก

ประการที่สาม ยังมีขนบนิยมศาสนศาสตร์อื่นที่ทำให้เกิดความแตกต่างยิ่งด้วยการเน้นที่ความรู้สึก มิติด้านอารมณ์ความรู้สึกของความเชื่อคริสเตียนเป็นหัวใจสำคัญของคริสตจักรเหล่านี้ มีการให้คุณค่าด้านอารมณ์ความรักเชิงศาสนาอย่างสูง กระทั่งบ่อยครั้ง เรื่องเล็ก ๆ ก็กลายเป็นเรื่องใหญ่ ผู้เชื่อคริสเตียนเหล่านี้ไม่อยากจะยุ่งกับเรื่องหลักคำสอน และไม่อยากจะถูกบังคับให้ต้องประพฤติปฏิบัติตามรูปแบบใด ๆ นอกจากนี้จะทำให้พวกเขาารู้สึกดีขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงไม่ใช่เรื่องแปลกสำหรับคริสตจักรสาขา/นิกายเหล่านี้ที่จะถูกอธิบายลักษณะเด่นโดยอารมณ์นิยม (emotionalism)

แน่นอนว่าทุกคนจะต้องประเมินแนวโน้ม/มุมมองของขนบนิยมคริสเตียนด้วยวิธีการแตกต่างกัน แต่เราก็ก้าวได้ว่า ขนบศาสนศาสตร์ทั้งหลายมักจะกำหนดอัตลักษณ์ของตนเองโดยเน้นไปที่หนึ่งหรือสองแนวโน้มจากแนวโน้มทั้งสามประเภทนี้

เราได้อธิบายความคิดเรื่องขนบคริสเตียน และเห็นแนวโน้มการแสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ แล้ว เราควรตระหนักถึงอิทธิพลที่ขนบนิยมเหล่านี้มีต่อบทเรียนนี้ในเรื่องการสร้างศาสนศาสตร์

ความสำคัญของขนบนิยม

กล่าวง่าย ๆ ได้ว่า การตระหนักถึงความสำคัญของประเด็นเหล่านี้มีบทบาทสำคัญสองประการ คือหนึ่งช่วยให้เราเข้าใจตนเองมากขึ้น และสอง ช่วยให้เราเข้าใจคนอื่น ลองใคร่ครวญสักครู่ว่า นักศึกษาศาสนศาสตร์จำเป็นต้องมองตัวเองอย่างไรในมุมมองของขนบนิยมศาสนศาสตร์ต่าง ๆ

ความตระหนักเกี่ยวกับตัวเราเอง

บ่อยครั้งเหลือเกินที่คริสเตียนพยายามสร้างศาสนศาสตร์ของพวกเขาเองด้วยแนวทางสายกลาง หรือไม่แตกต่างจากศาสนศาสตร์กระแสหลักที่อยู่แล้วในคริสตจักร ผมบอกคุณไม่ได้เลยว่ากี่ครั้งแล้วที่ผมได้ยินนักศึกษาของผมพูดว่า พวกเขาไม่มีขนบนิยมใด นอกจากแค่อ่านพระคัมภีร์ แล้วพระวิญญาณบริสุทธิ์ก็ทรงสอนเท่านั้น มุมมองเช่นนี้เป็นที่นิยมอย่างมากและได้รับการสนับสนุนโดยพวกแนวคิดสมัยใน

หม่อมของพวกภูมิปัญญานิยม

เป้าหมายของการศึกษาพระคัมภีร์ในเชิงวิชาการอย่างจริงจังของกลุ่มนี้ คือการแยกตัวเองออกจากอคติเชิงศาสนศาสตร์และขนบนิยมต่าง ๆ

คุณอาจจำได้ว่านี่คือวิธีการของ Descartes

ในความพยายามที่จะปกป้องความเป็นเหตุเป็นผลของความเชื่อคริสเตียน

Descartes สงสัยทุกเรื่อง และตั้งคำถามกับทุกอย่าง

เพื่อที่เขาจะได้จำแนกองค์ความรู้ออกจากความเชื่อได้อย่างชัดเจน ความเชื่อต่าง ๆ

เช่น ไสยศาสตร์ หรือเพียงแค่ประเพณีทางศาสนา

จะถูกตัดออกเพื่อที่จะแสวงหาความจริงที่มีเหตุผลและมีความเป็น ภาวิสัย

ในหลายวิธีการที่นักศึกษายพยายามจะแยกตัวออกจากมรดกทางศาสนาหรือ ขนบนิยมศาสนศาสตร์คริสเตียน พวกเขาก็ได้

นำมาตรฐานแบบคาร์ที่เขียนยคภูมิปัญญามาประยุกต์ใช้กับ ศาสนศาสตร์

น่าเสียดายว่าแนวทางศาสนศาสตร์แบบนี้มีส่วนอย่างมากทำการละทิ้งศาสนาตั้งที่เรา ำ ดัเห็นในคริสตจักรตะวันตกในช่วงไม่กี่ศตวรรษที่ผ่านมา

เสรีนิยมสมัยใหม่เป็นผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้แนวคิดสมัยใหม่นิยม

ยคภูมิปัญญาเข้ากับศาสนศาสตร์

แต่มีวิธีดีกว่าในการรับมือกับขนบนิยมศาสนศาสตร์ต่าง ๆ

แทนที่จะพยายามดึงตัวเองออกจากศาสนศาสตร์ดั้งเดิม และเป็นประโยชน์มากกว่า

หากเรารู้จักตัวเอง กล่าวคือ

จะเป็นผลดีต่อเราในการพยายามเรียนรู้เรื่องมรดกทางความเชื่อที่มีอิทธิพลต่อเราอย่าง ต่อเนื่องให้มากขึ้น

เพราะว่าการรู้จักตัวเราเองจะช่วยให้เราประเมินและรับมือกับอิทธิพลต่าง ๆ

ที่เราได้รับมาได้ดีขึ้นด้วย

จะช่วยเราอย่างมาก หากเราถามตัวเองด้วยคำถามดังต่อไปนี้ คำถามแรก

คริสตจักรสาขา/นิกายใดที่คุณเรียกว่าบ้าน? คุณอาจพิจารณาในแง่ของคุณะ

ขบวนการบางอย่างที่เกิดขึ้น หรือการข้องเกี่ยวทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

นอกจากนี้แล้ว อะไรคือแนวโน้มขนบนิยมของคุณ? สาขา/นิกายคริสตจักรของคุณเน้น

หลักข้อเชื่อถูกต้อง การปฏิบัติถูกต้อง หรือความรู้สึกถูกต้อง?

คุณใส่ใจกับอะไรมากที่สุดระหว่าง หลักคำสอน ความประพฤติ หรือความรู้สึก?

อะไรที่เป็นแรงจูงใจขับเคลื่อนคุณในความเชื่อ?

อะไรที่ให้พลังแก่ชีวิตในพระคริสต์ของคุณ?

จากนั้นให้เริ่มระบุคุณลักษณะขนบนิยมของคุณให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นโดยการถามคำถามประ

มาณนี้ว่า หลักคำสอนประเภทใดสำคัญที่สุด? ความประพฤติใดบ้างที่ถูกเน้นมากที่สุด?

อารมณ์ความรู้สึกใดบ้างที่ถือว่าเป็นที่ยอมรับได้และยอมรับไม่ได้?

เมื่อคุณสามารถตอบคำถามเหล่านี้ได้แล้ว

คุณก็จะสามารถจัดการกับมรดกภูมิหลังที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศาสนศาสตร์คริสเตียน

ของตัวเองได้

ขนบนิยมศาสนศาสตร์ไม่เพียงมีความสำคัญเพราะอิทธิพลที่มีต่อเราเท่านั้น แต่เพราะยังมีอิทธิพลต่อคนอื่น ๆ ด้วย

ความตระหนักรู้เกี่ยวกับผู้อื่น

เมื่อใดก็ตามที่เราอภิปรายเรื่องศาสนศาสตร์กับผู้เชื่อคนอื่น ๆ เราจะต้องระลึกเสมอว่าชุมชนและขนบนิยมของพวกเขาที่มีอิทธิพลอย่างมาก เช่นเดียวกับชุมชนและขนบนิยมของเราก็มีอิทธิพลต่อเราเช่นกัน กระแสเชิงศาสนศาสตร์ที่พวกเขามีส่วนร่วมสามารถอธิบายถึงความเชื่อมั่นของพวกเขาเช่นกัน เช่นนี้หมายความว่า ผู้เชื่อคริสเตียนคนอื่น ๆ มีวาระที่แตกต่างจากวาระของคุณเป็นอย่างมาก พวกเขาอาจมีบัญชีลำดับความสำคัญ จุดแข็งและจุดอ่อนที่แตกต่างจากคุณ และยังเรารู้สิ่งนี้เกี่ยวกับคนอื่นมากเท่าไร ปฏิสัมพันธ์ที่เรามีกับคนอื่นก็จะยิ่งเกิดผลมากเท่านั้น

ผมเชื่อว่าเป็นเรื่องสำคัญมากสำหรับผู้เชื่อคริสเตียนที่ไม่เพียงแต่ตระหนักรู้เกี่ยวกับตัวเอง แต่ต้องรู้จักคนอื่น ๆ ด้วย

เพื่อที่เราจะสามารถหลีกเลี่ยงความแตกแยกที่ไม่จำเป็น และเพื่อการอภิปรายระหว่างพวกเราเองจะเกิดประโยชน์

เมื่อเราได้เรียนรู้ความหมายของศาสนศาสตร์คริสเตียนและความสำคัญของการที่ต้องรู้ว่าขนบศาสนศาสตร์ต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อกระบวนการสร้างศาสนศาสตร์ เราควรไปต่อในหัวข้อที่สามคือ ขนบนิยมปฏิรูป เราจำเป็นต้องพิจารณาประเด็นนี้เนื่องจากบทเรียนนี้จะได้รับอิทธิพลอย่างลึกซึ้งจากมุมมองเชิงศาสนศาสตร์ต่าง ๆ ที่มักถูกระบุว่าเป็นศาสนศาสตร์ปฏิรูปหรือศาสนศาสตร์ยุคปฏิรูปศาสนา

ขนบนิยมปฏิรูป

น่าเสียดาย ที่ปัจจุบันคริสตจักรไม่ค่อยมีความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนี้มากนัก ดังนั้น เพื่อจะช่วยให้คุณมีปฏิสัมพันธ์อย่างมีความหมายกับบทเรียนต่าง ๆ นับเป็นเรื่องสำคัญที่คุณจะต้องเข้าใจเค้าโครงของขนบนิยมศาสนศาสตร์ ซึ่งผมจะใช้ในการนำเสนอบทเรียนต่อไปนี้

ผมเชื่อว่า เมื่ออาจารย์สอนศาสนศาสตร์ได้แสดงให้เห็นตัวตนและจุดยืนแล้ว นักศึกษาจะมีความสามารถในการประเมินและตอบสนองอย่างมีเหตุผลต่อการสอนของพวกเขาได้ดีขึ้น คุณจะพบว่ามียังบางอย่างในบทเรียนนี้ที่จะทำให้คุณรู้สึกสบายใจ และบางเรื่องคุณอาจรู้สึกไม่สบายใจ บางอย่างที่คุณจะเห็นด้วย และบางอย่างที่คุณจะไม่เห็นด้วย แต่ผมหวังว่าคุณจะใช้บทเรียนนี้เป็นโอกาสในการเรียนรู้ว่าศาสนศาสตร์ถูกสร้างอย่างไรในบางสาขา/นิกายของคริสตจักร แม้ว่าจะไม่ใช่สาขา/นิกายของคุณเองก็ตาม

ถึงตรงนี้มีเรื่องหนึ่งที่เราควรต้องพูดให้ชัดเจนที่สุดเท่าที่จะทำได้ บทเรียนนี้ไม่ได้ถูกออกแบบเพื่อให้คนยอมรับศาสนศาสตร์ปฏิรูป ซึ่งไม่ใช่เป้าหมายของผม บางคนอาจยอมรับ และบางคนอาจไม่เห็นด้วย ซึ่งจะเป็นเช่นนั้นเสมอ แต่ผมกล่าวถึงสิ่งเหล่านี้เพื่อที่จะอธิบายให้ชัดเจนถึงความโน้มเอียง/มุมมองที่จะเป็นเครื่องนำทางเราศึกษาในประเด็นต่างๆ ในบทเรียนนี้

เพื่อจะสำรวจแง่มุมต่างๆ ของขนบนิยมปฏิรูป เราจะพิจารณาสามเรื่องด้วยกัน คือ เรื่องแรก ต้นกำเนิดและพัฒนาการเชิงประวัติศาสตร์ของคริสตจักรสาขา/นิกายนี้ เรื่องที่สอง แนวโน้มมุมมองของศาสนศาสตร์ปฏิรูป และสาม จุดเด่นบางอย่างของศาสนศาสตร์ปฏิรูป

เรามาเริ่มต้นด้วยการพิจารณาต้นกำเนิดและพัฒนาการของขนบปฏิรูป

ต้นกำเนิดและพัฒนาการ

คำว่าศาสนศาสตร์ปฏิรูปมาจากการปฏิรูปศาสนาฝ่ายโปรเตสแตนต์ แต่มีหลายขบวนการเชิงศาสนศาสตร์ที่เป็นส่วนย่อยของการปฏิรูปศาสนาฝ่ายโปรเตสแตนต์ในคริสต์ศตวรรษที่ 16 โดยมีกลุ่มสำคัญๆ ได้แก่ พวกลูเธอรัน

ในประเทศเยอรมนี พวก Zwinglian ในเมืองซูริค และนิกาย คาลวินในกรุงเจนีวา แม้ว่าความเข้าใจกว้างๆ เราอาจพูดถึงสามนิกายนี้ว่าเป็นสายปฏิรูป แต่คำว่า “ปฏิรูป” เกิดขึ้นเพื่อใช้กับกลุ่มที่สามเป็นหลัก นั่นคือ พวกโปรเตสแตนต์ที่ได้รับอิทธิพลอย่างลึกซึ้งจากศาสนศาสตร์ของจอห์น คาลวิน

ถึงตรงนี้ สาขา/นิกายนี้ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะที่เมืองเจนีวาเท่านั้น

ในยุคของการปฏิรูปศาสนา คริสตจักรปฏิรูปทั้งหลายเน้นการประกาศอย่างมากและขยายตัวไปยังยุโรปตะวันตก ตัวคาลวินเองเป็นชาวฝรั่งเศส และนักศึกษาของเขาจำนวนมากได้ช่วยหรือมีส่วนร่วมนำขบวนการอูเกอโนในฝรั่งเศส

ผู้รับใช้วัยหนุ่มเหล่านี้ต้องทนทรมานจากการข่มเหงเป็นอย่างมากในช่วงแรกของการทำพันธกิจ อันที่จริงแล้ว

เมื่อชายหนุ่มเหล่านี้เดินทางออกจากเจนีวาเพื่อไปปลุกคริสตจักรในฝรั่งเศส อายุขัยของพวกเขาที่เหลือเพียงแค่วันเดือนเท่านั้น

แต่ศาสนศาสตร์แห่งเจนีวามีความแข็งแกร่งยิ่งทำให้ชายหนุ่มจำนวนมากพยายามเดินทางไปฝรั่งเศสอย่างไม่ขาดสายเพื่อสร้างคริสตจักรขึ้นที่นั่น

ขบวนการปฏิรูปขยายตัวขึ้นทั่วทั้งยุโรป ในเยอรมนี ฝรั่งเศส เบลเยียม ฮอลแลนด์ อังกฤษ และประเทศอื่นๆ มีคริสตจักรเกิดขึ้นจำนวนหลายพันแห่ง เหตุการณ์สำคัญหลายอย่างที่เกี่ยวข้อกับศาสนศาสตร์ปฏิรูปในยุคแรกสมควรได้รับการอภิปรายในที่นี้

คำสารภาพแห่งเบลเยียม (The Belgic Confession) ในปี 1561

และปจวาทวิสัยแห่งเมืองไฮเดลเบิร์ก (The Heidelberg Catechism) ในปี 1563 มีความสำคัญอย่างมากต่อคริสตจักรสายปฏิรูป ทั้งสองอย่างนี้เป็นหนึ่งในการนำเสนอระบบศาสนศาสตร์ยุคแรกเริ่มที่สุดในกรุงเจนีวา แชนที่แข็งแกร่งข้างหนึ่งของชนบนิยมปฏิรูปในภาคพื้นทวีปยุโรปก็คือคริสตจักรปฏิรูปแห่งดัตช์ (Dutch Reformed church)

ซึ่งน่าจะเป็นที่รู้จักมากที่สุดเพราะการประชุมสมัชชาเมืองดอร์ท (Synod of Dort) ซึ่งจัดขึ้นระหว่างปี 1618 – 1619 เพื่อจัดการข้อพิพาทอาร์มีเนียน หลักบัญญัติเมืองดอร์ท (Canons of Dort) ซึ่งตีพิมพ์โดยสมัชชาดังกล่าว มีชื่อเสียงจากการวางเค้าโครงและปกป้องหลักคำสอนสายปฏิรูปที่ในปัจจุบันเราเรียกกันว่า “ประเด็น 5 ข้อหลักของจอห์น คาลวิน” (Five Points of Calvinism)

นอกจากนี้ ชนบปฏิรูปยังเติบโตอย่างมีนัยสำคัญในหมู่เกาะอังกฤษ จอห์น น็อกซ์ (มีชีวิตระหว่างปี 1505 – 1572) เรียนอยู่ที่กรุงเจนีวาและเดินทางกลับสกอตแลนด์เพื่อก่อตั้งคริสตจักรปฏิรูปหรือเพรสไบทีเรียน หลักข้อเชื่อแห่งสกอต (The Scots Confession) ในปี 1560 เป็นเอกสารที่โด่งดังนับแต่บัดนั้นมา

นอกจากนี้ การปฏิรูปศาสนายังได้หยั่งรากในประเทศอังกฤษ ที่ซึ่งพวกพิวริตัน (โดยร่วมกับกลุ่มอื่น ๆ) ได้ร่าง *หลักความเชื่อแห่งเวสต์มินสเตอร์* ในปี 1646 และ Larger and Shorter Catechisms ในระหว่างปี 1647 – 1648 เอกสารเหล่านี้เป็นที่รู้จักในชื่อว่า *Westminster Standards*

ยังคงถูกใช้อยู่ในคริสตจักรปฏิรูปหลายแห่งในทุกวันนี้ นอกจากนี้ กลุ่มแบปติสต์หลายกลุ่มในหมู่เกาะอังกฤษยังถือว่าตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของชนบปฏิรูปนี้และประกาศความเชื่อของตนดังเอกสารที่ปรากฏใน London Baptist

Confession ซึ่งตีพิมพ์ครั้งแรกในปี 1644

ชนบปฏิรูปได้แผ่ขยายออกไปยังหลายพื้นที่ของโลกเช่นกัน พวกพิวริตันชาวอังกฤษ และพวกเพรสไบทีเรียนชาวสกอตได้นำชนบปฏิรูปมาเผยแพร่ในทวีปอเมริกาเหนือ และโดยความพยายามของมิชชันนารีได้ส่งต่อชนบนี้ไปยังหลาย ๆ ส่วนของทวีปแอฟริกา อินโดนีเซีย เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และทวีปอเมริกาใต้เช่นกัน

แต่ละช่วงเวลาในประวัติศาสตร์ มีการพัฒนาหลายเรื่องที่ทำให้ศาสนศาสตร์ปฏิรูปมีคุณลักษณะโดดเด่น แต่เหตุการณ์ก็เกิดขึ้นเช่นเดียวกับคริสตจักรสาขา/นิกายอื่น ๆ ที่ผ่านมา คริสตจักรปฏิรูปก็เกิดความผิดพลาดล้มเหลวรุนแรง และคริสตจักรถูกละเลยเหมือนกัน ปัญหาต่าง ๆ

ยังคงรบกวนพระกายของพระคริสต์ในส่วนนี้ แต่ปัจจุบัน
ศาสนศาสตร์ปฏิรูปที่มีชีวิตชีวาและเป็นไปตามพระคัมภีร์ถูกสอนและใช้ปฏิบัติในเกือบทุกพื้นที่ของโลก

ดั่งที่นักประวัติศาสตร์การปฏิรูปศาสนา David Steinmetz

เขียนไว้ในหนังสือของเขาที่ชื่อว่า *Calvin in Context* ว่า

เป็นเวลามากกว่าสี่ร้อยปีที่กาลวิน ได้มีอิทธิพลต่อวิธีที่คนยุโรปและอเมริกันรุ่นต่อ ๆ มา ได้คิดเรื่องศาสนา วางโครงสร้างสถาบันทางการเมือง
พิจารณาภาพเขียน บทกวีและดนตรี
สร้างทฤษฎีสัมพันธภาพทางเศรษฐกิจ
หรือได้ดีนรชนช่วยเพื่อค้นพบกฎต่าง ๆ ที่ควบคุมกายภาพจักรวาล

ถึงตอนนี้เรารู้ประวัติศาสตร์ของคริสตจักรปฏิรูปบ้างแล้ว
จากนี้เราควรพิจารณาแนวโน้มมุมมองเชิงศาสนศาสตร์ของสายปฏิรูปด้วยกัน

แนวโน้ม/มุมมอง

ในแง่ของการอภิปรายก่อนหน้านี้ของเราเกี่ยวกับแนวโน้มต่าง ๆ
ในชนบทคริสเตียน เราควรถามว่านักศาสนศาสตร์ปฏิรูปให้คุณค่ากับสิ่งไหนมากที่สุด:
หลักข้อเชื่อถูกต้อง การปฏิบัติถูกต้อง หรือความรู้สึกถูกต้อง?

ตลอดหลายศตวรรษที่ผ่านมาเป็นที่ชัดเจนว่า (อาจมีกรณียกเว้นซึ่งน้อยมาก)
ชนบทปฏิรูปเน้นที่หลักข้อเชื่อถูกต้องเป็นหลัก และเน้นการปฏิบัติถูกต้องเป็นลำดับสอง
โดยมีกรณียกเว้นของนักเขียนพิวริตันบางคน
และความรู้สึกถูกต้องไม่ค่อยได้รับความสนใจเท่าใดนัก
การเน้นหลักข้อเชื่อถูกต้อง และการปฏิบัติถูกต้อง

สองแบบข้างต้นสามารถพบได้ในคำตอบต่อคำถามที่สามในหนังสือ *Westminster Shorter Catechism* ซึ่งยังถูกใช้สอนในหลายพื้นที่ของโลก

ในการตอบสนองต่อคำถามที่ว่า “พระคัมภีร์สอนอะไรเป็นหลัก?” คำตอบก็คือ
“โดยหลัก ๆ แล้วพระคัมภีร์สอนว่ามนุษย์จะต้องเชื่ออะไรบางอย่างเกี่ยวกับพระเจ้า
และหน้าที่อะไรบางอย่างที่พระเจ้าทรงกำหนดให้มนุษย์กระทำ”

สังเกตว่าหนังสือปจฉาวิสัยนาข้างต้นสรุปคำสอนของพระคัมภีร์ในมุมมองของหลัก
ข้อเชื่อถูกต้อง และการปฏิบัติถูกต้อง ประเด็นแรก

“เราจะต้องเชื่ออะไรบางอย่างเกี่ยวกับพระเจ้า” นั่นคือหลักข้อเชื่อถูกต้องหรือ orthodoxy
และประเด็นที่สอง “หน้าที่อะไรที่พระเจ้าทรงกำหนดให้มนุษย์กระทำ”

นี่คือคำกล่าวที่ดึงดูดความสนใจของเราไปยังการปฏิบัติถูกต้องเป็นหลัก ในหลายกรณี การเน้นหลักคำสอนและหน้าที่แบบสองต่อข้างต้น ได้สะท้อนและยังคงมีอิทธิพลต่อความสนใจหลักของคริสตจักรสายปฏิรูป สิ่งที่เราขาดไปอย่างน่าประหลาดใจจากคำตอบในหนังสือปัจฉาวิชันนาข้างต้นคือการกล่าวถึงความสัมพันธ์หรือความผูกพันทางอารมณ์ที่พระวาระของพระเจ้าสร้างขึ้น ระหว่างพระเจ้าและประชากรแห่งพันธสัญญาของพระองค์

เช่นนั้น เรายังแปลกใจอยู่ใหม่ที่ผู้เชื่อคริสเตียนในชนบทปฏิรูปมักจะถูกเรียกว่า “ผู้รับการทรงเลือกที่แข็งทื่อ” (the frozen chosen)

เมื่อหลักคำสอนและหน้าที่ถูกเน้นย้ำโดยละเว้นเรื่องความรู้สึกที่ถูกต้อง การเน้นไปที่หลักคำสอนจะนำเราโน้มเอียงไปทางปัญญานิยม และการเน้นไปที่หน้าที่จะนำเราโน้มเอียงไปทางบัญญัตินิยม ทั้งนี้หลักข้อเชื่อถูกต้องและการปฏิบัติถูกต้องเป็นแนวโน้มโดยธรรมชาติของศาสนศาสตร์ปฏิรูป และทั้งสองอย่างนี้เป็นทั้งจุดแข็งและจุดอ่อนสำหรับพระกายของพระคริสต์ในส่วนนี้ และไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นก็ตาม ทั้งสองอย่างนี้ก็ปรากฏซ้ำแล้วซ้ำอีกในบทเรียนของเราทั้งในฐานะที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนด้วย

ถึงตอนนี้ เนื่องจากชนบทปฏิรูปเน้นไปที่หลักคำสอนมากกว่าแง่มุมอื่น ๆ ของศาสนศาสตร์ จึงไม่น่าประหลาดใจว่าหนึ่งในวิธีการที่ดีที่สุดในการเข้าใจศาสนศาสตร์ปฏิรูปมากขึ้นก็คือการเรียนรู้สิ่งที่โดดเด่นในแง่หลักคำสอนของศาสนศาสตร์สายนี้ การเข้าใจสิ่งเหล่านี้จะช่วยคุณให้สามารถประเมินมุมมองต่างๆ ภายใต้อาณัตินี้ได้อย่างละเอียดครบถ้วนมากขึ้น

สิ่งที่โดดเด่น

เราจะอภิปรายเกี่ยวกับจุดยืนหลักคำสอนสี่ข้อที่อธิบายคุณลักษณะของคริสตจักรสาขา/นิกายนี้ คือข้อแรก สิ่งที่เราเรียกกันว่าเสาหลัก *Solas* ของการปฏิรูปศาสนา สองเอกภาพของพระคัมภีร์ สาม หลักคำสอนของพระเจ้า และสี่ แนวทางการศึกษาสัมพันธ์ภาพระหว่างความเชื่อคริสเตียนกับวัฒนธรรมของมนุษย์ เราจะเริ่มด้วยการพิจารณามุมมองสายปฏิรูปที่มีต่อเสาหลัก *Solas* ของการปฏิรูปศาสนา

เสาหลัก *Solas* ของการปฏิรูปศาสนา

เช่นเดียวกับผู้เชื่อสายโปรเตสแตนต์กลุ่มอื่น ๆ นักศาสนศาสตร์สายปฏิรูปรับรองหลักคำสอนชุดหนึ่งที่ถูกเรียกกันโดยทั่วไปว่า “เสาหลัก *Solas*” ซึ่งหลักคำสอนที่ว่านี้ถูกสรุปย่อเป็นประโยค ในภาษาละตินโดยที่ทุกประโยคประกอบด้วยคำว่า “*sola*” ซึ่งแปลว่า “เพียงอย่างเดียว” หรือ “เท่านั้น” คริสเตียนส่วนใหญ่เคยได้ยินอย่างน้อยบางส่วนของหลักคำสอนนี้ ได้แก่ *sola Scriptura* ซึ่งแปลว่า “พระคัมภีร์เท่านั้น”; *Solo Christo* ซึ่งแปลว่า “พระคริสต์เท่านั้น”; *Sola fide* ซึ่งแปลว่า “ความเชื่อเท่านั้น”; *Sola gratia* ซึ่งแปลว่า “พระคุณเท่านั้น”; และ *Soli Deo gloria* ซึ่งแปลว่า “พระสิริจึงมีแต่พระเจ้าผู้เดียว”

Sola Scriptura เป็นหลักคำสอนที่ว่า

พระคัมภีร์เป็นบัญญัติแห่งความเชื่อและชีวิตที่ไม่มีข้อผิดพลาด โดยมีจุดยืนตรงกันข้ามกับความเชื่อโรมันคาทอลิกที่ว่า ศาสนจักรโดยตัวเองมีขอบที่ไม่ผิดพลาดโดยแยกต่างหากจากพระคัมภีร์ ซึ่งขอบดังกล่าวอาจถูกสำแดงผ่านสภาพทลวง หรือผ่านสมเด็จพระสันตะปาปา

Solo Christo

เป็นหลักคำสอนที่ยอมรับว่าพระเยซูคริสต์ทรงเป็นผู้กลางระหว่างพระเจ้าและมนุษย์ แต่เพียงผู้เดียวเท่านั้น ซึ่งตรงข้ามกับความเชื่ออื่น ๆ ที่มองไปยังนักบุญหรือนางมารีย์ในฐานะผู้กลาง พระคริสต์ทรงเป็นเพียงพระผู้ช่วยให้รอดแต่เพียงผู้เดียว เป็นผู้เดียวเท่านั้นที่คนบาปสามารถเข้าหาเพื่อที่จะได้รับการอภัยบาป และพ้นจากพระพิโรธของพระเจ้าได้

Sola fide หรือ “ความเชื่อเท่านั้น” เป็นหลักคำสอนที่ว่า พระเจ้าประกาศให้ผู้เชื่อเป็นผู้ชอบธรรมผ่านความเชื่อเท่านั้น ไม่ใช่โดยวิธีการอื่นใด ไม่ใช่ความพยายามหรือการกระทำของมนุษย์

Sola gratia หรือ “พระคุณเท่านั้น”

เป็นหลักคำสอนที่อธิบายถึงวิธีการที่พระเจ้าประทานพระพรแห่งความรอดแก่เรา พระเจ้าประทานพระคุณแก่คนที่พระองค์ทรงเลือกตั้งแต่นิรันดร์กาล พระองค์ทรงนับว่าเราชอบธรรมบนฐานของคุณความดีของเรา พระคริสต์และโอนคุณความดีดังกล่าวมาใส่ในบัญชีของเรา ทั้งนี้ *Sola gratia* ยืนยันว่าเราไม่มีคุณความดีส่วนตัวที่เป็นผลให้เราได้รับความรอด กระบวนการทั้งหมดของการช่วยให้รอดนับตั้งแต่การทรงเลือกนิรันดร์กาลและการเข้าส่วนในพระสิริ นิรันดร์กาลล้วนมีพื้นฐานอยู่บนพระคุณของพระเจ้าเท่านั้น

Soli Deo Gloria หรือ “พระสิริจึงมีแต่พระเจ้าผู้เดียว” เป็นหลัก คำสอนที่ว่า สิ่งทรงสร้างและการกระทำทุกอย่างภายใต้ การทรงสร้างสมควรที่จะ

(และที่จริงแล้วถูกออกแบบมาเพื่อ) ถวายพระสิริแด่พระเจ้าผู้เดียว
นักปฏิรูปใช้สโลแกนนี้เพื่อต่อต้านหลักคำสอนทุกอย่างที่ใช้มาตรวัดคุณความดีบางอย่าง
ในตัวมนุษย์เอง ซึ่งเป็นการลดคุณค่าพระเกียรติสิริที่เป็นของพระเจ้าแต่เพียงผู้เดียว

แม้ว่าเราได้กล่าวถึงหลักคำสอน *Sola Scriptura* ไปแล้ว
(ซึ่งเน้นที่สิทธิอำนาจของพระคัมภีร์) แต่ก็เป็นเรื่องจำเป็นที่เราต้องรู้ว่า
ขนบปฏิรูปแตกต่างจากคริสตจักรสาขาอื่นๆ
ในเรื่องมุมมองเกี่ยวกับความเป็นเอกภาพของพระคัมภีร์เดิม และพระคัมภีร์ใหม่

เอกภาพของพระคัมภีร์

ในประวัติศาสตร์ปัจจุบัน เป็นเรื่องปกติธรรมดาสำหรับผู้เชื่อ
คริสเตียนในทวีปอเมริกาเหนือและพื้นที่อื่น ๆ
ของโลกซึ่งมีชนนารีชาวอเมริกันมีอิทธิพลอย่างสำคัญ
ที่ยอมรับการเคลื่อนไหวขบวนการหนึ่งทีเรียกว่าทฤษฎีการแบ่งยุคสมัย
(Dispensationalism) แน่นอว่าในปัจจุบัน ทฤษฎีนี้ยังมีข้อแตกต่างกัน
แต่สิ่งหนึ่งที่เหมือนกันก็คือ
การแบ่งแยกอย่างชัดเจนระหว่างพระคัมภีร์เดิมและพระคัมภีร์ใหม่
โดยพระคัมภีร์เดิมถูกมองว่าเป็นพระบัญญัติ
ในขณะที่พระคัมภีร์ใหม่ถูกมองว่าเป็นข่าวประเสริฐ
พระคัมภีร์เดิมถูกมองว่าเน้นเรื่องการกระทำ
แต่พระคัมภีร์ใหม่ถูกมองว่าเน้นเรื่องพระคุณ
พระคัมภีร์เดิมถูกมองว่าเป็นเรื่องการพิพากษาเท่านั้น
ในขณะที่พระคัมภีร์ใหม่พูดถึงความรอด

ผมจำได้ตอนผมอายุเจ็ดขวบ ครูชั้นเรียนรวี ๆ พูดกับเราว่า “นักเรียนทุกคน
ดีใจไหมที่เรามีชีวิตอยู่ในยุคของพระคัมภีร์ใหม่?
พระเจ้าทรงใจร้ายและขี้โมโหมากในพระคัมภีร์เดิม
แต่ในยุคเราพระองค์ทรงเปี่ยมด้วยพระเมตตาและความรัก
ก่อนหน้านั้นคนเราจะต้องทำอะไรบางอย่างเพื่อให้ได้ความรอด
แต่ยุคนี้เราได้รับความรอดโดยพระคุณ”

คริสเตียนส่วนใหญ่ทุกวันนี้มีมุมมองคล้ายกับครูสมัยเด็กของผมคนนี้ไม่มากนักน้อย
ตรงกันข้าม ขนบปฏิรูปมองว่าพระคัมภีร์ทั้งเล่มนำเสนอ เอกศาสนศาสตร์
(unified theology) ทั้งพระคัมภีร์เดิมและ พระคัมภีร์ใหม่ไม่ได้ตรงข้ามกัน
พระบัญญัติอยู่ในทั้งพระคัมภีร์เดิมและพระคัมภีร์ใหม่
ข่าวประเสริฐอยู่ในพันธสัญญาทั้งสองเล่ม
การทำดีเป็นข้อเรียกร้องของพันธสัญญาทั้งสองเล่ม
พระคุณพระเจ้านำมาซึ่งความรอดในพันธสัญญาทั้งสองเล่ม

แน่นอนว่ามีความแตกต่างระหว่างพันธสัญญาทั้งสองเล่ม แต่ความแตกต่างเหล่านี้เกิดขึ้นแบบพัฒนาการ กล่าวคือ สะท้อนพัฒนาการของความเชื่อคริสเตียนจากยุคแรกเริ่มไปถึงยุคถัดมา แต่ก็ยังคงเป็นความเชื่อดั้งเดิม

เมื่อเราพิจารณาอย่างเหมาะสมถึงความแตกต่างระหว่างพระคัมภีร์เก่าและพระคัมภีร์เดิม เราสรุปความเห็นตามหนังสือ *หลักความเชื่อแห่งเวสต์มินสเตอร์* บทที่ VII

(บทที่ 7), หมวดที่ 6 ว่าพระคัมภีร์เก่าและพระคัมภีร์ใหม่

“ไม่ใช่สองพันธสัญญาแห่งพระคุณที่แตกต่างกันในสาระเนื้อหา แต่เป็นพันธสัญญาเดียว และเหมือนกัน ภายใต้ยุคสมัยที่ต่างกัน ถึงตอนนี้ก็แน่ใจได้ว่า

การเน้นความเป็นเอกภาพของพระคัมภีร์เช่นนี้ได้นำไปสู่ข้อผิดพลาดบางอย่างในศาสนศาสตร์ปฏิรูป บางครั้งไม่มีการแยกแยะความแตกต่างอย่างชัดเจนพอระหว่างพระคัมภีร์เดิมและพระคัมภีร์ใหม่ ถึงกระนั้น

การเน้นความเป็นเอกภาพของพระคัมภีร์เป็นหนึ่งในจุดแข็งที่สุดของศาสนศาสตร์ปฏิรูป คุณจะสังเกตเห็นว่าในบทเรียนนี้เราจะใช้พระคัมภีร์เดิมมากพอ ๆ กับ (หากไม่มากกว่า) พระคัมภีร์ใหม่ในขณะที่เราค้นหาระบบการสร้างศาสนศาสตร์ของเรา เป้าหมายของเราคือการจะสร้างศาสนศาสตร์ที่เป็นไปตามพระคัมภีร์ทั้งสองเล่ม ไม่ใช่เพียงแต่พระคัมภีร์เดิมเท่านั้น

อิทธิพลของชนบทปฏิรูปที่มีต่อบทเรียนเหล่านี้ในแนวทางที่เน้นความเป็นเอกภาพของพระคัมภีร์จะปรากฏชัดเจนในเกือบทุกจุดของบทเรียน

ประการที่สาม นอกเหนือจากการเน้นไปที่ *Soli Deo Gloria*

ที่ว่าทุกสิ่งอย่างเป็นไปเพื่อพระสิริของพระเจ้า ศาสนศาสตร์ปฏิรูป มีจุดเน้นที่โดดเด่นในหลักคำสอนของพระเจ้า

หลักคำสอนของพระเจ้า

หากพูดในเชิงประวัติศาสตร์ ศาสนศาสตร์ปฏิรูปได้ให้ความสนใจทั้งสถานะอยู่เหนือสรรพสิ่งและทรงสถิตอยู่ทุกแห่งของพระเจ้า แหล่งข้อมูลมาตรฐานของสายปฏิรูปอย่าง

หลักความเชื่อแห่งเวสต์มินสเตอร์ กล่าวอย่างชัดเจนเกี่ยวกับพระบัญชา ที่เป็นนิรันดร์ อยู่เหนือสรรพสิ่ง และการจัดเตรียมที่ใกล้ชิดของพระเจ้า

ความสมดุลเชิงประวัติศาสตร์ในศาสนศาสตร์ปฏิรูปสะท้อนข้อเท็จจริงที่ว่าพระคัมภีร์บรรยายพระลักษณะของ พระเจ้าทั้งในสถานะที่ทรงอยู่เหนือสรรพสิ่ง

และทรงสถิตอยู่ทุกหนแห่ง ในพระธรรมบางตอน เราพบว่าพระองค์สูงส่ง อยู่ห่างไกล และอยู่เหนือทุกสิ่ง แต่ในพระธรรมตอนอื่น ๆ พระคัมภีร์กล่าวถึงพระองค์ว่า

ทรงสถิตอยู่ใกล้ ทรงมีบทบาทโดยตรงในประวัติศาสตร์

และทรงอยู่ด้วยกับประชากรของพระองค์เป็นพิเศษ

แม้จะเป็นเช่นนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับขนบนิยมคริสเตียนอื่น ๆ แล้ว แนวโน้มของศาสนศาสตร์ปฏิรูปที่ผ่านมามักจะเน้นสถานะอยู่เหนือสรรพสิ่งของพระเจ้ามากกว่าการทรงสถิตอยู่ทุกแห่งของพระองค์ ขนบคริสเตียนอื่น ๆ มักจะเน้นไปที่พระลักษณะความเป็นพระเจ้าในเรื่องการอยู่ใกล้ชิดของพระเจ้า ได้แก่ พระเมตตา พระกรุณา ความรัก ความอ่อนโยน ความอดทน และการทรงสถิตอยู่ด้วยของพระองค์

ศาสนศาสตร์ปฏิรูปยอมรับพระลักษณะดังกล่าวข้างต้น แต่มีแนวโน้มที่จะเน้นพระลักษณะอื่น ๆ ที่เชื่อมโยงสถานะทรงอยู่เหนือสรรพสิ่ง ซึ่งได้แก่ ความเป็นนิรันดร์ ความไม่เปลี่ยนแปลง การดำรงอยู่โดยพระองค์เอง การมีฤทธานุภาพสูงสุด และการสถิตอยู่ทุกแห่งในเวลาเดียวกันมากกว่า

ยกตัวอย่างเช่น ในหนังสือ *Westminster Shorter Catechism*

ให้มุมมองนิยามความเป็นพระเจ้า ด้วยการตอบคำถาม ข้อที่ 4 ว่า “พระเจ้าคือผู้ใด?”

หนังสือดังกล่าวตอบว่า “พระเจ้าคือพระวิญญูณ ซึ่งเป็นอนันต์ นิรันดร์

และไม่สามารถแปรเปลี่ยนสถานะความเป็นพระองค์ได้เลย ทั้งพระปัญญา ฤทธานุภาพ ความบริสุทธิ์ ความยุติธรรม ความประเสริฐ และความจริง”

คำตอบนี้เป็นความจริงตามพระคัมภีร์

แต่ชัดเจนว่าได้นั้นพระลักษณะการทรงอยู่เหนือสรรพสิ่งของพระเจ้า

ที่ทำให้พระองค์ทรงอยู่เบื้องบน และทรงอยู่เหนือทุกสิ่งในโลก

เป็นเรื่องสำคัญอย่างมากที่จะต้องเข้าใจว่า นับตั้งแต่ทศวรรษ 1920s

ได้มีขบวนการฟื้นฟูศาสนศาสตร์ปฏิรูปหลาย ๆ

แห่งในทวีปอเมริกาเหนือและสหราชอาณาจักร มีคริสตจักรนิกายใหม่

โรงเรียนพระคริสตธรรมใหม่

และมหาวิทยาลัยใหม่เกิดขึ้นมากมายภายใต้ร่มธงของการปฏิรูปศาสนศาสตร์

ในหลายสถานการณ์ที่ผ่านมา

ผู้เข้าร่วมในขบวนการคาลวินนิยมใหม่ได้นั้นไปที่สถานะการอยู่เหนือสรรพสิ่งของพระเจ้า (หรืออำนาจสูงสุดของพระเจ้า) อย่างมาก

จนกระทั่งปฏิเสธความสมดุลตามพระคัมภีร์ระหว่างสถานะทรงอยู่เหนือสรรพสิ่งของพระเจ้าและการทรงสถิตอยู่ทุกแห่งของพระองค์

เมื่อคุณ ได้ยินผู้เชื่อคริสเตียนกล่าวดังเช่นว่า

“เหตุผลที่เราอธิษฐานหรือประกาศก็เพราะว่าพระเจ้าทรงบัญชาให้เราทำ”

คุณแน่ใจได้เลยว่าคุณกำลังเจอพวกสุดโต่งของลัทธิคาลวินนิยมใหม่

เมื่อใดก็ตามที่นักศาสนศาสตร์ได้กล่าวประโยคที่เชื่อมโยงเรื่องอำนาจสูงสุดของพระเจ้า ก็มักจะสะท้อนมุมมองสุดโต่ง

เมื่อคุณ ได้ยินนักศาสนศาสตร์พูดราวกับว่าการตัดสินใจของมนุษย์และประวัติศาสตร์โลก ไม่ได้มีความสำคัญอย่างแท้จริง

คำสอนนั้นมีแนวโน้มว่าจะเป็นคาลวินนิยมใหม่ที่หลงทางออกไปจากคำสอนตามพระคัมภีร์และศาสนศาสตร์ปฏิรูปสายประวัติศาสตร์

ถึงกระนั้น โดยเปรียบเทียบกับศาสนศาสตร์อื่น ๆ

กระทั่งศาสนศาสตร์ปฏิรูปสายประวัติศาสตร์ได้เน้นไปที่สถานะอยู่เหนือสรรพสิ่งของพระเจ้าในวิธีการที่น่าสนใจ โดยเฉพาะในการศึกษาเกี่ยวกับความรอด (soteriology) ศาสนศาสตร์ปฏิรูปเน้นย้ำว่าความรอดมาจากนิรันดร์กาลอดีต

ต่อไปยังนิรันดร์กาลอนาคต (from eternity past to eternity future)

ซึ่งเป็นผลลัพธ์ของพระคุณของพระเจ้าทั้งสิ้น

แม้ว่าสถานะอยู่เหนือสรรพสิ่งของพระเจ้าสามารถนำไปสู่ความสุดโต่ง แต่ความเข้าใจที่เหมาะสมต่อสถานะดังกล่าวจะเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับองค์ประกอบทั้งหลายของศาสนศาสตร์คริสเตียน

และย่อมจะนำทิศทางบทเรียนนี้ไปทางหนึ่งทางใดโดยเฉพาะได้

เราควรกล่าวถึงสิ่งที่โดดเด่นประการสุดท้ายของคริสตจักรปฏิรูป นั่นคือมุมมองเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อคริสเตียนกับวัฒนธรรมของมนุษย์

วัฒนธรรมของมนุษย์

นับตั้งแต่ยุคแห่งพันธกิจของคาลวินในกรุงเจนีวา ขนบปฏิรูปได้ใช้แนวทางที่ค่อนข้างคงเส้นคงวาในการศึกษาประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของมนุษย์ วิธีการหนึ่งในการสรุปมุมมองที่โดดเด่นนี้ก็โดยการยึดแนวทางการจำแนกประเภทที่โด่งดังของ ริชาร์ด นีบูร์ ในหนังสือของเขาที่ชื่อว่า *Christ and Culture*

(*พระคริสต์และวัฒนธรรม*) ในหนังสือเล่มนี้

นีบูร์ได้จำแนกแนวทางแบบคริสเตียนที่ใช้ศึกษาวัฒนธรรมออกเป็นห้ากลุ่ม

“พระคริสต์ต้านวัฒนธรรม” (Christ against Culture)

เป็นชื่อหัวข้อสำหรับมุมมองที่ว่าวัฒนธรรมเป็นสิ่งชั่วร้ายและสิ่งที่คริสเตียนจะต้องหลีกเลี่ยง ขบวนการปลดแอกอย่างเช่น ระบบอารามวาสียุคกลาง และชุมชนชาวอามิช หรือชาวเมโนไนท์ยุคใหม่เป็นตัวอย่างที่โด่งดังของมุมมองนี้

นีบูร์ใช้วลี “พระคริสต์แห่งวัฒนธรรม” (Christ of Culture)

เพื่ออธิบายมุมมองต่าง ๆ

ที่มักจะยอมรับวัฒนธรรมและพยายามปรับให้พระคริสต์เข้ากับสิ่งที่พวกเขาค้นพบในโลกนี้

แนวทางนี้สามารถพบได้ในคริสตจักรโปรเตสแตนต์สายเสรีนิยมยุคปัจจุบันหลาย ๆ แห่ง

ระหว่างกลางของสองขั้วตรงข้ามสุดโต่ง “พระคริสต์ต้านวัฒนธรรม” และ

“พระคริสต์แห่งวัฒนธรรม” นีบูร์ได้อธิบายสามมุมมองที่พยายามด้วยวิธีการต่าง ๆ

ที่จะประนีประนอมพระคริสต์กับวัฒนธรรมของมนุษย์ ได้แก่ (1)

“พระคริสต์เหนือวัฒนธรรม” (Christ above Culture)
เป็นมุมมองที่พยายามสังเคราะห์ระหว่างพระคริสต์และโลก
[พระคริสต์ทำงานผ่านวัฒนธรรม – ผู้แปล]; (2)

“พระคริสต์และวัฒนธรรมเป็นปริทรรศน์ (Christ and Culture in Paradox)
อธิบายแนวคิดต่าง ๆ ที่มองเห็นลักษณะทวินิยมระหว่างพระคริสต์และโลก; และ (3)

“พระคริสต์ผู้เปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม” (Christ, the Transformer of Culture)
เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นที่ว่าความเชื่อคริสเตียนควรมีอิทธิพล และ “ปรับเปลี่ยน”
วัฒนธรรมให้เข้ากับบรรทัดฐานตามพระคัมภีร์ ในมุมมองของนีบูร์
จุดยืนของฝ่ายปฏิรูปเข้ากันได้ดีกับมุมมองประเภทสุดท้ายนี้ ในยุคต่าง ๆ
ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันชนบทปฏิรูปได้ประยุกต์ใช้มุมมองนี้ให้เกิดผลในวิธีการที่หลากหลาย
แตกต่างกัน

น่าเสียดาย

บางส่วนของความพยายามเหล่านี้เกี่ยวข้องกับอย่างใกล้ชิดกับลัทธิล่าอาณานิคมของยุโรป
แต่ในอดีตที่ผ่านมาก็มีตัวอย่างเชิงบวกของแบบอย่างการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม
โดยปกติแล้วเราก็จะมองไปยังกลุ่มพิวริตันในอังกฤษ และพิวริตันในอเมริกา
รวมถึงความพยายามของอับราฮัม ไคเปอร์ (Abraham Kuiper) ในเนเธอร์แลนด์
ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ดีของความพยายามที่ดีในเรื่องพระคริสต์เปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของ
มนุษย์ในทุกสถานการณ์ จุดยืนฝ่ายปฏิรูปที่มีต่อวัฒนธรรมสามารถสรุปได้ดังนี้ว่า
เมื่อพระเจ้าทรงสร้างมนุษย์เป็นครั้งแรกและจัดให้เราอยู่ในสวนเอเดน
พระองค์ประทานพระบัญชาเชิงวัฒนธรรมแก่มนุษย์
ตามพระวจนะที่น่าจะคุ้นเคยกันดีจากปฐมกาล 1:28

จงมีลูกดกทวีมากขึ้นจนเต็มแผ่นดิน จงมีอำนาจเหนือแผ่นดิน
จงครอบครองฝูงปลาในทะเล และฝูงนกในท้องฟ้า กับสัตว์ที่เคลื่อนไหว
บนแผ่นดินทั้งหมด (ปฐมกาล 1:28)

อาดัมและเอวาถูกเรียกให้รับใช้ในฐานะผู้ใต้บังคับบัญชาของพระเจ้าให้จัดการ
ดูแลโลกนี้ บริหารจัดการแผ่นดินโลกและสิ่งต่าง ๆ เพื่อพระสิริของพระเจ้า
ในมุมมองสายปฏิรูป พระบัญชาเชิงวัฒนธรรมดังกล่าวนี้ยังไม่ได้ถูกยกเลิกไป
แต่ได้รับการยืนยันโดยเนื้อหาส่วนที่เหลือของพระคัมภีร์ อันที่จริงแล้ว
พระบัญชาข่าวประเสริฐที่พระคริสต์ได้ประทานแก่คริสตจักรของพระองค์ถูกออกแบบ
มาเพื่อไล่ประชากรของพระเจ้าออกจากบาปเพื่อที่ว่าพระบัญชาเชิงวัฒนธรรมดังกล่าว
นี้จะได้รับการเติมเต็ม

ด้วยเหตุนี้

ศาสนศาสตร์ปฏิรูปยืนยันว่าทุกมิติของชีวิตจะต้องถูกทำให้อยู่ภายใต้ความเป็นองค์พร

ะผู้เป็นเจ้าของพระคริสต์

ศาสนศาสตร์ปฏิรูปปฏิเสธความคิดที่ว่าบางแง่มุมของชีวิตเป็นเรื่องศาสนา และบางแง่มุมเป็นเรื่องทางโลก จากมุมมองเช่นนี้ ทุกมิติของชีวิตเป็นเรื่องศาสนา ซึ่งอาจถูกปกครองโดยศาสนาที่แท้จริงหรือเทียมเท็จก็ได้ ศิลปะ วิทยาศาสตร์ กฎหมาย การเมือง ธุรกิจ ครอบครัว และโรงเรียน ทุกแง่มุมของวัฒนธรรมของมนุษย์จะต้องถูกทำให้สำเร็จในวิถีทางที่ถวายเกียรติแด่พระวาระของพระเจ้าและถวายพระสิริแด่พระองค์

ในขณะที่เรามีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียนนี้ที่เกี่ยวกับการสร้างศาสนศาสตร์ของคุณ บางแนวคิดอาจฟังดูคุ้นเคย และบางแนวคิดอาจฟังดูแปลกหูในหลายกรณี ก็ขึ้นอยู่กับว่าคุณผูกตัวเองเข้ากับ ศาสนศาสตร์ปฏิรูปมากแค่ไหน แต่ไม่ว่าศาสนศาสตร์ปฏิรูป จะเป็นขณะที่คุณเลือกหรือไม่ก็ตาม ศาสนศาสตร์ปฏิรูปถือเป็นสาขา/นิกายหนึ่งของคริสตจักรที่มีอะไรมากมายจะมอบให้กับคนที่มิปฏิสัมพันธ์ด้วย

สรุป

ในบทเรียนนี้ เราได้กล่าวถึงมุมมองสำคัญบางอย่างที่จะนำเราในการสำรวจศาสนศาสตร์คริสเตียนต่อไป เราเริ่มต้นโดยให้คำนิยามศาสนศาสตร์คริสเตียนว่าหมายถึงศาสนศาสตร์ที่สอดคล้องกับหลักข้อเชื่อของอัครทูต นอกจากนี้ยังพบว่าเราจำเป็นต้องตระหนักถึงข้อเท็จจริงที่ว่า ภายในศาสนศาสตร์คริสเตียนนั้นมีชนบต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะเฉพาะของคริสตจักรสาขา หรือนิกายต่าง ๆ และประการสุดท้าย เราได้ชี้ว่าบทเรียนเหล่านี้จะถูกชี้นำโดยการปรับทิศทางของชนบปฏิรูป ด้วยมุมมองพื้นฐานต่าง ๆ เหล่านี้ เราจะสามารถหลีกเลี่ยงหลุมพรางต่าง ๆ มากมายที่นักศึกษาศาสนศาสตร์มักจะต้องพบเสมอ การจดจำแง่มุมต่าง ๆ ในบทเรียนนี้จะช่วยให้เราเดินไปข้างหน้าเพื่อบรรลุเป้าหมายในการสร้างศาสนศาสตร์ของคุณได้

Dr. Richard L. Pratt, Jr. (เจ้าภาพ) เป็นผู้ร่วมก่อตั้ง และประธานองค์กร Third Millennium Ministries ท่านได้รับใช้ ในตำแหน่งศาสตราจารย์ด้านพันธสัญญาเดิม ที่ โรงเรียน พระคริสตธรรม Reformed Theological Seminary เป็นระยะเวลามากกว่า 20 ปี และเคยดำรงตำแหน่งประธานสาขาวิชา พันธสัญญาเดิม ในฐานะศาสตราจารย์ Dr. Pratt เดินทางไป หลายพื้นที่เพื่อประกาศและสอนข่าวประเสริฐ ท่านจบการศึกษาปริญญาตรีจาก Westminster Theological Seminary ได้รับปริญญาโทศาสนศาสตร์จาก Union Theological Seminary และได้รับปริญญาเอกศาสนศาสตร์ สาขาพันธสัญญาเดิมศึกษาจากมหาวิทยาลัยฮาร์เวิร์ด Dr. Pratt เป็นบรรณาธิการทั่วไปของ พระคัมภีร์ฉบับคันทันคันทันที่ชื่อว่า NIV Spirit of The Reformation และเป็นหนึ่งในผู้แปลพระคัมภีร์ฉบับ New Living Translation นอกจากนี้ท่านยังเป็นผู้เขียนบทความวิชาการและหนังสือต่าง ๆ รวมทั้ง Pray with Your Eyes Open, Every Thought Captive, Designed for Dignity, He Gave Us Stories, Commentary on 1 & 2 Chronicles และ Commentary on 1 & 2 Corinthians.
